Ақтау қаласы бойынша білім бөлімінің
«Оқу-әдістемелік орталығы» КММ

Мәтінмен жұмыс-оқу сауаттылығын жетілдіру құралы
(авторлық бағдарлама)

Ақтау – 2025 жыл

«Бекітілді»
Ақтау қаласы бойынша білім бөлімінің
«Оқу-әдістемелік орталығы» КММ
сараптамалық кеңесінің
№_____хаттамасы
«_____»_____2025 ж.
К.Т.Мирова

«Мәтінмен жұмыс-оқу сауаттылығын жетілдіру құралы »
(авторлық бағдарлама)

Пікір жазғандар:
Қондыбай Медет Манасұлы
ҚазИТУ, Әлеуметтік- ғылымдар және әлем тілдері кафедрасының аға оқытушысы, Алматы Авиациялық академиясының аға оқытушысы, педагогика ғылымдарының магистрі, PhD, «Тәлімгер» ғылыми-әдістемелік орталығының директоры.
Анафияева Гульсара Кайбуллаевна
Ақтөбе облысы, Алға ауданы , Бестамақ орта мектебінің қазақ тілі мен әдебиеті пәндерінің мұғалімі, педагог- шебер

Автор : Сармурзина Гулбану Оналбаевна
«№13 гимназиясы» КММ бастауыш сынып мұғалімі ,педагог-шебер.

Авторлық бағдарлама мәтінмен жұмыс жасай отырып, деректерді тануға, өңдеуге, мәтінді түсіну, қабылдау арқылы оқу сауаттылығын, тілдік дағдыларын дамыту, функционалдық сауаттылықтарын арттыруға бағытталған тапсырмаларды қамтиды. Жалпы білім беретін мектептің бастауыш 4-сынып оқушыларына арналған.

«Ұсынылды»
Ақтау қаласы бойынша білім бөлімінің
«№13 гимназиясы» КММ әдістемелік кеңесінің
№____ хаттамасы
«__» мамыр 2025 ж.

_____
(Кеңес төрағасы қолы)

Мазмұны

Түсінік хат.....3-4

Тұрақталу бөлімі.....5-6

Нормативті бөлім.....7-8

Ақпараттық-әдістемелік бөлім.....9-10

Бағалау критерийі.....10-11

1-бөлім. Кіріспе.....12-14

2-бөлім. Мәтіннің құрылымымен танысу.....15-24

3-бөлім. Мәтіндермен жұмыс жасау.....25-36

4-бөлім. Мәтінді оқу және түсіну.....37-52

Пайдаланған әдебиеттер.....53-55

Түсінік хат

Жалпы сипаты:

«Мәтінмен жұмыс-оқу сауаттылығын жетілдіру құралы» атты авторлық бағдарлама типтік оқу жоспарының типтік оқу жоспарының вариативті бөлігі мен оқу бағдарламалары, сондай-ақ жалпыға міндетті мемлекеттік білім беру стандартындағы білім алушылардың білім-білік дағдыларына қойылатын талаптарды есепке ала отырып жасақталды.

Оқу жоспарының вариативті бөлігінің оқу бағдарламалары және элективті курстарда сараптамадан өткізу және оларды жаңартылған білім беру мазмұны аясында әдістемелік қамтамасыз ету» туралы ереже ҚР-ның 27.07.2007 жылғы №319-III «Білім туралы» Заңына (06.05.2020 жылғы толықтырулар мен өзгертулер негізінде)» сәйкес әзірленді. Бастауыш 4-сынып оқушыларына таңдау пәні курсы негізінде ұсынылып отыр. Бағдарлама мазмұнына аптасына 1сағат, жылына 34 сағат жүктеме берілді.

Бағдарламаның мақсаты: 4-сынып оқушыларының мәтінді түсіну, қабылдау арқылы оқу сауаттылығын, тілдік дағдыларын дамыту, функционалдық сауаттылықтарын арттыру

Міндеттері:

1. Мәтінді дауыстап, мәнерлеп оқу;
2. Мәтіннің формалды сипаттамасын зерттеп, не туралы екенін болжау;
3. Мәтіннен қажетті ақпараттарды алу;
4. Жаңа білімді өз бетінше алу дағдысын дамыту;
5. Жас ерекшелігіне сай мәтіндік ақпарат бірліктерін (МАБ) анықтау;
6. Мәтінді өмірлік тәжірибесімен байланыстыру;
7. Мәтіндегі кейіпкерлердің іс-әрекетіне баға беру;
8. Мәтіннің негізгі бөліктерінің мәнін тұжырымдау;

Бағдарламаның өзектілігі:

Мәтінді оқу және түсіну сапасын бағалау бүгінгі күні өзекті. Өйткені, әлемдік контексте оқу сауаттылығы баланың қоғамдық құндылықтарды тануға, ақпараттық құзіреттілігінің қалыптасуына әсер етуші құрал болып саналады. Бастауыш сыныпта жас ерекшелігіне сай мәтінді қатесіз оқып, тәрбиелік мәнін ашып, ақпараттарды түсініп, игере алатын оқушыларды дайындау үшін мәліметтерді сауатты ұсыну шеберлігі де өте өзекті болып табылады. Оқу сауаттылығы ақпараттармен дұрыс жұмыс жасап, дереккөздерді анықтаумен ғана шектелмейді, ол функционалдық сауаттылықты да дамытады. Білгенімен бөлісе отырып, коммуникабельдік, тілдік дағдылары да жолға қойылатын маңызды жұмыс түрі-мәтінмен жұмыс. Мәтіннің мазмұнына сай тапсырмалар орындату, болжау жасау сыни ойлауын дамытады.

Бағдарламаның жаңалығы:

Мәтін түрлері бойынша берілген тапсырмаларды өмірлік жағдайларға бейімдеу, жасанды интеллект көмегімен тәжірибелік тапсырмалар орындау, өздеріне мәтін құрату арқылы шығармашылықтарын дамыту, сабақ үстінде жоба жасап, зерттеулер ұйымдастыру арқылы қазақ тілінің қолдану аясын кеңейту.

Бағдарламаның бағыты:

Бағдарлама оқушылардың тілдік дағдыларын дамытуға, байланыстыра сөйлеуге, ақпараттарды табуға, өңдеуге, жас ерекшелігіне сай мәтіндік ақпарат бірліктерін (МАБ) анықтауға, топта зерттеу жасау, жоба құру арқылы шағармашылық қабілеттерін дамытуға бағытталған.

Бағдарламаның педагогикалық жаңалығы:

Мәтінді мағыналы бағдарлы саты, қисынды мағыналық саты, мазмұнды мағыналы саты, сенсорлық естілім сатыларында топтастырып, түсінуі мен қабылдауын жеңілдететін әдіс-тәсілдерді қолдана отырып, жоба жасау, зерттеу жүргізу арқылы сын тұрғысынан ойлауға жетелейді.

Бағдарламаның психологиялық жаңалығы:

Мәтіндегі оқиға мен кейіпкердің іс-әрекетіне сай эмоцияларды көрсету арқылы психологиялық аспектілерді қабылдауы жетілдіріледі. Топта жұмыс жасау арқылы өзге оқушылардың қолдауын сезінеді. Зерттеу жасау арқылы жаңаны тануға деген қызығушылықтары артады.

Күтілетін нәтиже:

1.Мәтінді дауыстап, мәнерлеп оқиды;
2.Мәтіннің формалды сипаттамасын зерттейді, не туралы екенін болжайды;
3.Мәтіннен қажетті ақпараттарды алады;
4.Жаңа білімді өз бетінше алу дағдысы дамиды;
5.Жас ерекшелігіне сай мәтіндік ақпарат бірліктерін (МАБ) анықтайды;
6.Мәтінді өмірлік тәжірибесімен байланыстырады;
7.Мәтіндегі кейіпкерлердің іс-әрекетіне баға береді;
8.Мәтіннің негізгі бөліктерінің мәнін тұжырымдайды;

Тұрақталу бөлімі

(аптасына 1 сағат, барлығы – 34 сағат)

Бағдарламада дәрістік сабақтар мен тәжірибелік сабақтар араластырып берілген

№	Тақырыбы	Сағат саны	Нәтиже
1	Кіріспе. Мәтін және оның түрлері	1	Мәтіннің түрлерін нақты мысалдар келтіру арқылы қайталайды;
2	Сөйлеу түрлері	1	Сөйлеу түрлерін қайталайды
3-4	Мәтіннің негізгі ойын анықтау. Сұхбат құрастыру.	2	Мәтіннің негізгі ойын анықтап, сол бойынша сұхбат жүргізеді, сөйлеу мәдениеті дамиды;
5-6	Тірек сөздер бойынша мәтін құрастыру	2	Тірек сөздерді анықтап, өз мәтінін құрастырады
7	Мәтіндік ақпарат бірліктерін анықтау	1	Мәтіндік ақпарат бірліктері бойынша мәтінді талдайды
8	Мәтінге жоспар құру, сұрақтар әзірлеу	1	Жоспар бойынша құраған мәтіндеріне сұрақтар дайындайды
9	Сурет бойынша мазмұндама жазу	1	Сюжетті сурет бойынша тақырыбын анықтап, мазмұндама жазады
10-11	Ақпараттық мәтіндермен жұмыс	2	Ақпараттық мәтіндерді анықтайды, пікірлерді тексереді
12-13	Әдеби мәтіндермен жұмыс	2	Әдеби мәтіндердің ерекшелігін қайталайды, сюжетін талдайды, кейіпкерге баға береді
14-15	Ғылыми мәтіндермен жұмыс	2	Ғылыми мәтіндердегі ақпараттармен жұмыс жасау арқылы ғылыми тілі дамиды
16-17	Аралас мәтіндермен жұмыс	2	Мәтіндегі оқиғаға қатысты өз тәжірибесімен бөліседі
18-19	Дискретті мәтіндермен жұмыс	2	Мәтіннен қажетті ақпараттарды алады, толықтырады
20	Мәтіндердің түрлерін анықтау	1	Мәтін түрлері бойынша алған білім-білік дағдыларын жүйелейді
21-22	Ы.Алтынсариннің әңгімелерімен жұмыс,талдау	2	кейіпкерлердің іс-әрекетіне баға бере отырып, әңгімелердің тәрбиелік мәнін аша алады
23	М.Әуезов. «Көксерек»	1	Мәтінді талдайды, автордың ойына баға беріп,өз тәжірибесімен бөліседі
24-25	Ұлттық ойындар туралы мәтіндермен жұмыс	2	Қажетті білімді дереккөздердің көмегімен өз бетінше алады
26-27	Ұлттық тағамдар туралы мәтіндермен жұмыс	2	Ақпарат көздерінен өзіне қажетті білімді алады, бөліседі
28-29	Ұлттық киімдер туралы мәтіндермен жұмыс	2	Мәтіннен керек ақпараттарды бөліп алады, толықтырады, өзгертеді
30-31	Ұлттық мерекелер туралы мәтіндермен жұмыс	2	Мәтінді болжау әдісі бойынша талдайды, ақпараттарды саралайды

32	Табиғат құбылыстары туралы мәтіндермен жұмыс	1	«Болжау» әдісі арқылы мәтін құрастырады
33	Жоспар бойынша мәтін құрастыру	1	Жоспар бойынша құраған мәтіндеріне сұрақтар дайындайды
34	Сурет бойынша мәтін құрап жазу	1	Сюжетті сурет бойынша тақырыбын анықтап, мазмұндама жазады

Нормативті бөлім

(аптасына 1 сағат, барлығы – 34 сағат)

№	Тақырыбы		Сағат саны			Білім өнімі
			Барлығы	Лекция	Тәжирибе	
1-бөлім. Кіріспе -2сағат						
1	Кіріспе. Мәтін және оның түрлері	Мәтіннің түрлерін қайталау, мысалдар келтіру	1	1		Мәтіннің түрлерін нақты мысалдар келтіру арқылы қайталайды;
2	Сөйлеу түрлері	Ауызша және жазбаша сөйлеу түрлерін қайталау	1	1		Сөйлеу түрлерін қайталайды
2-бөлім. Мәтіннің құрылымымен танысу – 7сағат						
3-4	Мәтіннің негізгі ойын анықтау. Сұхбат құрастыру.	Мәтіннің негізгі ойын анықтау, сол бойынша сұхбат құрастыру	2	1	1	Мәтіннің негізгі ойын анықтап, сол бойынша сұхбат жүргізеді, сөйлеу мәдениеті дамиды;
5-6	Тірек сөздер бойынша мәтін құрастыру	Тірек сөздерді анықтап, мәтін құрастыру,	2	1	1	Тірек сөздерді анықтап, өз мәтінін құрастырады
7	Мәтіндік ақпарат бірліктерін анықтау	Мәтіндік ақпарат бірліктерін анықтау арқылы талдау	1	1		Мәтіндік ақпарат бірліктері бойынша мәтінді талдайды
8	Мәтінге жоспар құру, сұрақтар әзірлеу	Жоспар бойынша мәтін құрастыру, сұрақтар әзірлеу	1		1	Жоспар бойынша құраған мәтіндеріне сұрақтар дайындайды
9	Сурет бойынша мазмұндама жазу	Сюжетті сурет бойынша тақырыбын қою, мазмұндама жазу	1		1	Сюжетті сурет бойынша тақырыбын анықтап, мазмұндама жазады
3-бөлім. Мәтіндермен жұмыс жасау -11 сағат						
10-11	Ақпараттық мәтіндермен жұмыс	Ақпараттық мәтіндерді анықтау, пікірлерді тексеру	2	1	1	Ақпараттық мәтіндерді анықтайды, пікірлерді тексереді
12-13	Әдеби мәтіндермен жұмыс	Әдеби мәтіндердің ерекшелігін қайталау, сюжетін талдау	2	1	1	Әдеби мәтіндердің ерекшелігін қайталайды, сюжетін талдайды, кейіпкерге баға береді
14-15	Ғылыми мәтіндермен жұмыс	Ғылыми мәтіндердегі ақпараттармен	2	1	1	Ғылыми мәтіндердегі ақпараттармен жұмыс жасау

		жұмыс жасау				арқылы ғылыми тілі дамиды
16-17	Аралас мәтіндермен жұмыс	Мәтіндегі оқиғаға қатысты өз тәжірибесімен бөлісу	2	1	1	Мәтіндегі оқиғаға қатысты өз тәжірибесімен бөліседі
18-19	Дискретті мәтіндермен жұмыс	Мәтіннен қажетті ақпараттарды алу, толықтыру	2	1	1	Мәтіннен қажетті ақпараттарды алады, толықтырады
20	Мәтіндердің түрлерін анықтау	Мәтін түрлері бойынша алған білім-білік дағдыларын жүйелеу	1		1	Мәтін түрлері бойынша алған білім-білік дағдыларын жүйелейді
4-бөлім. Мәтінді оқу және түсіну сапасын арттыру -14 сағат						
21-22	Ы.Алтынсариннің әңгімелерімен жұмыс,талдау	Әңгімелердің тәрбиелік мәнін ашу, кейіпкерлердің іс-әрекетіне баға беру	2	1	1	Кейіпкерлердің іс-әрекетіне баға бере отырып, әңгімелердің тәрбиелік мәнін аша алады
23	М.Әуезов. «Көксерек»	Мәтінді талдау, автордың ойына баға беру,өз тәжірибесімен бөлісу	1	1		Мәтінді талдайды, автордың ойына баға беріп,өз тәжірибесімен бөліседі
24-25	Ұлттық ойындар туралы мәтіндермен жұмыс	Қажетті білімді дереккөздердің көмегімен өз бетінше алу	2		2	Қажетті білімді дереккөздердің көмегімен өз бетінше алады
26-27	Ұлттық тағамдар туралы мәтіндермен жұмыс	Ақпарат көздерінен өзіне қажетті білімді алу, бөлісу	2		2	Ақпарат көздерінен өзіне қажетті білімді алады, бөліседі
28-29	Ұлттық киімдер туралы мәтіндермен жұмыс	Мәтіннен керек ақпараттарды бөліп алу, толықтыру, өзгерту	2		2	Мәтіннен керек ақпараттарды бөліп алады, толықтырады, өзгертеді
30-31	Ұлттық мерекелер туралы мәтіндермен жұмыс	Мәтінді болжау әдісі бойынша талдау, ақпараттарды саралау	2		2	Мәтінді болжау әдісі бойынша талдайды, ақпараттарды саралайды
32	Табиғат құбылыстары туралы мәтіндермен жұмыс	Мәтіннің соңын болжау арқылы мәтінді аяқтау	1		1	«Болжау» әдісі арқылы мәтін құрастырады
33	Жоспар бойынша мәтін құрастыру	Жоспар бойынша мәтін құрастыру, сұрақтар әзірлеу	1		1	Жоспар бойынша құраған мәтіндеріне сұрақтар дайындайды
34	Сурет бойынша мәтін құрап жазу	Сюжетті сурет бойынша тақырыбын қою, мазмұндама	1		1	Сюжетті сурет бойынша тақырыбын анықтап, мазмұндама жазады

		жазу				
Барлығы			**34**	**12**	**22**	

Ақпараттық – әдістемелік бөлім
(аптасына – 1 сағат, барлығы – 34 сағат)

Бөлімдері	**Сипаттамасы**
1-бөлім Кіріспе 2 сағат	«Кіріспе. Мәтін және оның түрлері», «Сөйлеу түрлері» тақырыптары қамтылған. Кіріспе бөлімде мәтін түрлері туралы білімдерін еске түсіреді, жинақтайды, мәтіндерді түрлеріне қарай ажыратады. Ауызша және жазбаша сөйлеу түрлеріне мысал келтіреді. «Миға шабуыл», «Ақпараттық карта» әдістері қолданылады.
2-бөлім Мәтіннің құрылымымен танысу 7 сағат	«Мәтіннің негізгі ойын анықтау. Сұхбат құрастыру», «Тірек сөздер бойынша мәтін құрастыру», «Мәтіндік ақпарат бірліктерін анықтау», «Мәтінге жоспар құру, сұрақтар әзірлеу», «Сурет бойынша мазмұндама жазу» тақырыптары қамтылған. Бұл бөлімде мәтіннің құрылымымен жұмыс жасайды, сұрақтар құрастырып, сұхбат әзірлейді.Нұсқаулықтар бойынша жұмыстанады. МАБ анықтайды. «Бес жолды өлең», «Ақиқат пен жалған», «Пікірлер алаңы» сияқты әдістер мен сын тұрғысынан ойлау технологиясы, ойын технологиясы қолданылады.
3-бөлім Мәтіндермен жұмыс жасау 11 сағат	«Ақпараттық мәтіндермен жұмыс», «Әдеби мәтіндермен жұмыс», «Ғылыми мәтіндермен жұмыс», «Аралас мәтіндермен жұмыс», «Дискретті мәтіндермен жұмыс», «Мәтіндердің түрлерін анықтау» тақырыптары қамтылған. Бұл бөлімде ақпараттық мәтіндерді анықтайды, пікірлерді тексереді, әдеби мәтіндердің ерекшелігін қайталайды, сюжетін талдайды, кейіпкерге баға береді, ғылыми мәтіндердегі ақпараттармен жұмыс жасау арқылы ғылыми тілі дамиды, мәтіндегі оқиғаға қатысты өз тәжірибесімен бөліседі, мәтіннен қажетті ақпараттарды алады, толықтырады, мәтін түрлері бойынша алған білім-білік дағдыларын жүйелейді. Қолданылатын технологиялар: ақпарттық технология, сын тұрғысынан ойлау, Блум таксономиясы бойынша сұрақтар тізбегі, тірек сызбалар технологиясы.

4-бөлім Мәтінді оқу және түсіну сапасын арттыру 14 сағат	«Ы.Алтынсариннің әңгімелерімен жұмыс,талдау», «М.Әуезов.«Көксерек», «Ұлттық ойындар туралы мәтіндермен жұмыс», «Ұлттық тағамдар туралы мәтіндермен жұмыс», «Ұлттық киімдер туралы мәтіндермен жұмыс», «Ұлттық мерекелер туралы мәтіндермен жұмыс», «Табиғат құбылыстары туралы мәтіндермен жұмыс», «Жоспар бойынша мәтін құрастыру» , «Сурет бойынша мәтін құрап жазу» тақырыптары қамтылған. Бұл бөлімде кейіпкерлердің іс-әрекетіне баға бере отырып, әңгімелердің тәрбиелік мәнін аша алады, мәтінді талдайды, автордың ойына баға беріп,өз тәжірибесімен бөліседі, қажетті білімді дереккөздердің көмегімен өз бетінше алады, ақпарат көздерінен өзіне қажетті білімді алады, бөліседі.

Бағалау критерийі

Критерийлер	Дескриптор	балл
Теориялық сабақтар үшін	Өз тәжірибесімен ұштастыру	3
	Әдеби терминдерді қолданып сөйлеу	3
	Кейіпкерлердің іс-әрекетін сипаттау	3
	Автордың идеясы мен мақсатын дұрыс түсіну	3
	Өз ойын анық, баяндау стилінде жеткізу	3
Тәжірибелік сабақтар үшін	Мәтіндегі негізгі ойды дәлелдеу	5
	Жеке көзқарасын қорғау	5
	Әдеби нормаға сай тапсырмаларды орындау	5
	Кейіпкерлер арасындағы байланысты дұрыс анықтау,көрсету	5
	Мәтіндегі ақпараттармен қатесіз жұмыс жасау, белгілеу	5
	Грамматикалық тапсырмаларды қатесіз орындау	5
	Топта зерттеу жасауға қатысу	5
Барлығы:		**50 балл**

Сабақ №1

Бөлім:	**Кіріспе**		
Педагогтің аты-жөні			
Күні:			
Сабақ	Лекция сабақ		
Сынып: 4	Қатысушылар саны:	Қатыспағандар саны:	
Сабақтың тақырыбы	**Кіріспе. Мәтін деген не?**		
Оқу мақсаты	Мәтіннің түрлерін қайталау, мысалдар келтіру		
Сабақтың мақсаты	Мәтіннің түрлерін нақты мысалдар келтіру арқылы қайталайды;		
Сабақ барысы			

Сабақ кезеңдері	**Мұғалімнің оқу іс-әрекеті**	**Оқушының іс-әрекеті**	**Бағалау**	**Ресурстар**
Сабақтың басы 3 мин	**Психологиялық ахуал** Күннің нұрын алақанға саламын, Жүрегіме басып ұстап қаламын. Жарық, жылы, қызық әрі мейірімді Болып кетер сонда дереу жан-жағым	Бір-біріне жақсы тілектер айтады	Қолдау Мадақтау	слайд
Сабақтың ортасы 5 мин	**Көпірше сұрақтары бойынша жаңа сабаққа кіріспе жасау** -Мәтін дегеніміз не? -Оның қанша түрі бар? -Мәтін неден құралады? Тірек сызба бойынша тексеру Мәтін түрлері әңгімелеу | сипаттау | пайымдау сұрағы | ? | ? мысал | ? | ?	Сұрақтарға жауап береді	Көңіл-күй смайликтерін беру	Смайлик сызба
10 мин	**Жұптық жұмыс** **Тапсырма** Мәтіндерді түрлеріне қарай сәйкестендір. -Мәтіндерді қандай белгілері бойынша сәйкестендірдіңдер? -Түрлерін қалай анықтадыңдар?	Берілген мәтіндерді түрлерімен сәйкестендіреді, өз жауаптарын дәлелдейді.	Дескриптор: -1-мәтінді сәйкестендіреді -2-мәтінді сәйкестендіреді -3-мәтінді сәйкестендіреді	Тапсырма жазылған қағаз, слайд, қалам
2мин	**Сергіту сәті** **Санау арқылы жаттығулар жасату**	Санау арқылы жаттығулар жасайды	Қолдау мадақтау	слайд
10 мин	**Топтық жұмыс** **Тапсырма** Құрылымы толық емес мәтін беріледі. Көп нүктенің орнына тиісті сөздер мен сөз тіркестерін қойып, мәтінді толықтырады.	Құрылымы толық емес мәтінді толықтырады. Мәтін түрін	Дескриптор: -Мәтінді оқиды; -Мәтінді толықтарды; -Түрін	Тапсырма жазылған қағаз, слайд, қалам

10 мин	Қай түрі екенін анықтайды. **Жеке жұмыс** **Тапсырма** Сипаттау мәтінін пайымдау мәтініне айналдыр **Термин сөз:** эпитет деген не? - Ол мәтіннің қай түрінде қолданылады?	анықтайды. Әңгімелеу мәтінін сипаттау мәтініне айналдырады.	анықтайды; Дескриптор: -мәтіннің түрін анықтайды -пайымдау мәтініне айналдырады;	Слайд куар код
Сабақтың соңы 5мин	Кері байланыс Рефлексия - « QR код» әдісі - Куар кодты сканерлеп тест сұрақтарына жауап беру	Сұрақтарға жауап береді. Кері байланыс жасайды	Қолдау мадақтау	Слайд Тест

Сабақ №2

Бөлім:	**Кіріспе**			
Педагогтің аты-жөні				
Күні:				
Сабақ	Практикалық сабақ			
Сынып: 4	Қатысушылар саны:		Қатыспағандар саны:	
Сабақтың тақырыбы	**Сөйлеу түрлері**			
Оқу мақсаты	4.1.1.1 – Сөйлеу түрлерін (ауызша, жазбаша, ішкі, сыртқы) ажырату			
Сабақтың мақсаты	Сөйлеу түрлерін қайталайды			
Сабақ барысы				
Сабақ кезеңдері	**Мұғалімнің оқу іс-әрекеті**	**Оқушының іс-әрекеті**	**Бағалау**	**Ресурстар**
Сабақтың басы 3 мин	**Психологиялық ахуал** «Жылы сөздер шеңбері» әдісі	Бір-біріне жақсы тілектер айтады	Қолдау Мадақтау	слайд

Сабақтың ортасы 5 мин	**Жаңа сабаққа кіріспе жасау** 1. Ауызша сөйлеу – сөйлесу, әңгімелеу 2. Жазбаша сөйлеу – хат, шығарма жазу 3. Ішкі сөйлеу – адамның ішкі ойы 4. Сыртқы сөйлеу – дауыстап айту, сөйлеу әрекеті	Дәптермен жұмыс	Көңіл-күй смайликтерін беру	Слайд, үлестірме
10 мин	**Жұптық жұмыс** **Тапсырма** Сөйлеу түрлеріне қарай сәйкестендір. -Сөйлеу түрлерін қандай белгілері бойынша сәйкестендірдіңдер? -Түрлерін қалай анықтадыңдар?	Сөйлеу түрлерін сәйкестендіреді, өз жауаптарын дәлелдейді.	Дескриптор: -1-ауызша сөйлеуді сәйкестендіреді -2-жазбаша сөйлеуді сәйкестендіреді -3-ішкі сөйлеуді сәйкестендіреді -4-сыртқы сөйлеуді сәйкестендіреді	Тапсырма жазылған қағаз, слайд, қалам
10 мин 12 мин	**Топтық жұмыс** **Тапсырма** 4 топқа сөйлеу түрлеріне қатысты сурет беріледі. Сурет арқылы сөйлеу түрлерін анықтайды. **Жеке жұмыс** **Тапсырма** Хат жазу	Сөйлеу түрін анықтайды. Хат жазады	Дескриптор: -Суретті салыстырады; -Түрін анықтайды; Дескриптор: -Хат жазу құрылымын сақтайды -сауатты жазады;	Суреттер, слайд, қалам Слайд
Сабақтың соңы 5мин	Кері байланыс – Сөйлеудің неше түрі бар? – Қай сөйлеу түрімен жиі сөйлесеміз? – Сөйлеу түрлері не үшін қажет? Рефлексия «Бес саусақ» әдісі	Сұрақтарға жауап береді. Кері байланыс жасайды Саусақтарға сәйкес өз пікірін жазады не айтып береді	Қолдау мадақтау	Слайд, саусақ сызбасы

Сабақ №3,4

Бөлім:	**Мәтіннің құрылымымен танысу**	
Педагогтің аты-жөні		
Күні:		
Сабақ	Аралас сабақ	
Сынып: 4	Қатысушылар саны:	Қатыспағандар саны:
Сабақтың тақырыбы	Мәтіннің негізгі ойын анықтау. Сұхбат құрастыру.	
Оқу мақсаты	4.2.1.2 – Мәтіннің негізгі ойын анықтау 4.3.3.1 – Сұхбат түрінде мәтін құрастырып жазу	
Сабақтың мақсаты	Мәтіннің негізгі ойын анықтап, сол бойынша сұхбат жүргізеді, сөйлеу мәдениеті дамиды;	

Сабақ барысы

Сабақ кезеңдері	**Мұғалімнің оқу іс-әрекеті**	**Оқушының іс-әрекеті**	**Бағалау**	**Ресурстар**
Сабақтың басы 3 мин	**Психологиялық ахуал** «Сиқырлы микрофон» әдісі	Бір-біріне жақсы тілектер айтады	Қолдау Мадақтау	микрофон
Сабақтың ортасы 5 мин	**Қызығушылықты ояту** Оқушыларға мәтін беріледі. Тапсырма. -Бұл әңгіме не туралы болды? -Мәтіндегі негізгі ой қандай? **Жаңа тақырып түсіндіру** – Негізгі ой дегеніміз – мәтін авторының жеткізгісі келген басты мазмұны – Сұхбат дегеніміз – екі не одан да көп адамның әңгімелесу түрі	Берілген мәтінді оқиды, негізгі ойды анықтайды.	Ауызша мадақтау	Слайд, үлестірмелі мәтіндер
10 мин	**Жұптық жұмыс** **Тапсырма** Жаздың әдемі бір күнінде, таңертең бір төре өзінің баласымен бақшаға барып, екеуі де егілген ағаштары мен гүл жапырақтарын көріп жүрді. – Мынау ағаш неліктен тіп-тік, ана біреуі неге қисық біткен? - деп сұрады баласы. – Оның себебі, балам, анау	Мәтіннен негізгі ойды анықтайды, сұрақтарға жауап береді.	Дескриптор: - Мәтіннен негізгі ойды анықтайды - сұрақтарға жауап береді	Мәтін жазылған қағаз, слайд, қалам

	ағашты бағу-қағумен өсірген, қисық бұтақтары болса кесілген. Мынау ағаш бағусыз, өз шығу қалыбымен өскен, - деді атасы. – Олай болса, бағу-қағуда көп мағына бар екен ғой, - деді баласы. Мәтіннің негізгі ойын анықтап, сұрақтарға жауап береді. -1. Бала бақшада неге таңғалды? -2. Ағаш неге қисық өскен екен? 3. Мәтіндегі соңғы сөйлемнің мағынасын қалай түсіндің?			
12 мин 10 мин	**Топтық жұмыс** **Тапсырма** -1-топ Мәтіндегі негізгі ойды анықтау -2-топ Еркін тақырыпта сұхбат жүргізу -3-топ Мәтінге қорытынды жасау **Жеке жұмыс** **Тапсырма** Берілген мәтін бойынша қорытынды ой. -Сен өскенде қандай ағашқа ұқағың келеді? Себебі?	-Мәтіндегі негізгі ойды анықтайды. -Еркін тақырыпта сұхбат жүргізеді - Мәтінге қорытынды жасайды	Дескриптор: - Негізгі ойды анықтайды.; - Сұхбат жүргізеді; - Мәтінге қорытынды жасайды Дескриптор: -Таңдау жасайды -себебін дәлелдейді;	Суреттер, слайд, қалам Слайд
Сабақтың соңы 5мин	Бекіту – Мәтіннің негізгі ойын қалай табамыз? – Сұхбат дегеніміз не? – Саған сұхбат ұнады ма? Кері байланыс «Сөйлеу көпірі» әдісі – Сабақта не үйрендің? – Енді неге мән берер едің? – Келесі сабақта нені білгің келеді?	Сұрақтарға жауап береді. Кері байланыс жасайды	Қолдау мадақтау	Слайд, Кері байланыс парағы

Сабақ №5,6

Бөлім:	**Мәтіннің құрылымымен танысу**			
Педагогтің аты-жөні				
Күні:				
Сабақ	Аралас сабақ			
Сынып: 4	Қатысушылар саны:	Қатыспағандар саны:		
Сабақтың тақырыбы	Тірек сөздер бойынша мәтін құрастыру			
Оқу мақсаты	4.3.3.1 – Тірек сөздер арқылы мәтін құрастырып жазу			
Сабақтың мақсаты	Тірек сөздерді анықтап, өз мәтінін құрастырады			
Сабақ барысы				
Сабақ кезеңдері	**Мұғалімнің оқу іс-әрекеті**	**Оқушының іс-әрекеті**	**Бағалау**	**Ресурстар**
Сабақтың басы 3 мин	**Психологиялық ахуал** «Сиқырлы сөз» әдісі	Бір-біріне жақсы тілектер айтады	«Көңіл-күй стикері»	Слайд, стикер
Сабақтың ортасы 5 мин	**Қызығушылықты ояту** Мұғалім, кітап, білім, мектеп сөздерінің байланысын анықтау, мәтін құру **Жаңа тақырып түсіндіру** – Тірек сөздер – мәтін құрауға негіз болатын, мағыналы негізгі сөздер – Тірек сөздерді пайдаланып, ойымызды жинақтап, мәтін құрамыз	Болжам жасайды, сөздердің байланысын анықтайды, мәтін құрады.	Ауызша кері байланыс	Тақта, маркер Сөздер жазылған карточкалар
10 мин	Жұптық жұмыс Тапсырма Анаға құрмет Аналар күні қарсаңында біздің отбасымыздағы балалардың үлкені Асқар: – Аналар күні жақын қалды, анамызға сыйлық дайындайық, – деп ұсыныс жасады. – Анамызға беретін сыйлықты өзіміз қолдан жасайық, – дедім. Асқар мектеп шеберханасынан үлкен қондырғы жасап әкелді. Мен оған ақ мата керіп, оның ортасына күннің суретін салдым. Маржан мен салған сурет бойынша кесте тікті. Бүкіл ғаламға сәулесін таратып тұрған күннің ортасына анамыздың суретін орналастырдық. Суреттің астына мен «Ана – біздің күніміз!» деп әдемілеп жаздым. -Асқар бауырларына қандай	Мәтіннен негізгі ойды анықтайды, сұрақтарға жауап береді.	Дескриптор: - Мәтіннен негізгі ойды анықтайды - сұрақтарға жауап береді	Мәтін жазылған қағаз, слайд, қалам

	ұсыныс жасады? - Олар не себепті анасына беретін сыйлықты қолдан жасағысы келді? -Асқар қондырғыны қайдан әкелді? -Сыйлықтың ортасына ненің суретін салды? - Неге суреттің астына “Ана-біздің күніміз” деп жазды?			
12 мин 10 мин	**Топтық жұмыс** **Тапсырма** -1-топ Білім -2-топ Бақыт -3-топ Еңбек -4-топ Ақыл тақырыптарына тірек сөздер арқылы мәтін құру **Жеке жұмыс** **Тапсырма** «Анаға құрмет» мәтінінен тірек сөздерді табады	Мәтінді тірек сөздер арқылы құрады	Дескриптор: - Тақырыпқа өз ойларын топта талқылайды; -Тірек сөздерді таңдайды ; - Тірек сөздерді қолданып мәтін құрады -Мәтіннің құрылу жүйесін сақтайды Дескриптор: -Таңдау жасайды -себебін дәлелдейді;	Карточка, флипчарт Слайд
Сабақтың соңы 5мин	Бекіту – Тірек сөздер не үшін керек? – Тірек сөздерсіз мәтін құрауға бола ма? – Қандай тақырыппен мәтін жазу қиын болды? **Кері байланыс** «Мен білдім...» әдісі – Бүгін мен білдім... – Енді мен... жасай аламын – Мен үшін қиын болды..	Сұрақтарға жауап береді, өз ойымен бөліседі Кері байланыс жасайды	Қолдау мадақтау	Слайд, Кері байланыс парағы

Сабақ №7

Бөлім:	**Мәтіннің құрылымымен танысу**		
Педагогтің аты-жөні			
Күні:			
Сабақ	Практикалық сабақ		
Сынып: 4	Қатысушылар саны:	Қатыспағандар саны:	
Сабақтың тақырыбы	Мәтіндік ақпарат бірліктерін анықтау		
Оқу мақсаты	4.2.2.1 – Мәтіндегі ақпараттың бірліктерін (тақырып, негізгі ой, деталь) анықтау		
Сабақтың мақсаты	Оқушылар мәтінді оқи отырып, ондағы ақпараттық бірліктерді: тақырып, негізгі ой, қосымша мәліметтерді (детальдарды) ажыратады.		

Сабақ барысы

Сабақ кезеңдері	**Мұғалімнің оқу іс-әрекеті**	**Оқушының іс-әрекеті**	**Бағалау**	**Ресурстар**
Сабақтың басы 3 мин	**Психологиялық ахуал** «Жылулық шеңбері» әдісі	Бір-біріне жақсы тілектер айтады	«Көңіл-күй стикері»	Слайд, стикер
Сабақтың ортасы 5 мин	**Қызығушылықты ояту** 1. Менің күшігім бар. 2. Оның аты – Мойнақ. 3. Мойнақ-сүйкімді, ақылды күшік. Осы сөйлемдерден басты, қосымша ақпараттарды анықта. **Жаңа тақырып түсіндіру** – Мәтін ақпараттың бірліктерінен тұрады: 1) Тақырып 2) Негізгі ой 3) Деталь (қосымша ақпарат) Оларды ажырату мәтінді жақсы түсінуге көмектеседі	Жауап беріп, ақпараттың маңыздылығын саралайды Дәптермен жұмыс	Ауызша кері байланыс	Тақта, маркер Слайд, тірек сызбалар
12 мин	**Топтық жұмыс** Тапсырма Қуаныш Айжан биыл ғана мектеп табалдырығын аттады. Бір күні сабақтан келсе, үстел үстінде күнтізбенің жыртылған беті жатыр. Есіне түсе кетті. Бұл күн – анасының туған күні. Сондықтан анасы жұмыстан келгенше сыйлық әзірлеуді ойлайды. «Не сыйлауға болады?» деген ой мазалай берді. Әрі ойлап, бері ойлап, кітап пен айна алуға тоқтағанда, ақшасы жоқ екені есіне түсті.	Мәтіннен ақпаратты анықтап, кестеге толтырады	Дескриптор: - Мәтінді түсінеді - Ақпарат бірліктерін дұрыс орналастырады	Мәтін жазылған қағаз, слайд, қалам

	Енді не істеу керек? Ол соны ойлай жүріп, үй ішін жинады. Заттарды айнадай етіп, ысқылап сүртті. Кесте толтыру: Берілген мәтін бойынша төмендегі бөліктерді анықта. -Тақырып: - Негізгі ой: -Қосымша мәліметтер:			
10 мин 10 мин	**Жұптық жұмыс** **Тапсырма** «Қуаныш» мәтіні бойынша сұрақтарға жауап береді 2. Бүгін кімнің туған күні екен? 3. Айжан анасына қандай сыйлық сыйлағысы келді? 4. Ол неге сыйлық сатып ала алмады? 5. Ол анасын қалай қуантты деп ойлайсың? 6. Сен Айжанның орнында болсаң не істер едің? **Жеке жұмыс** **Тапсырма** Анаң үшін қандай сыйлық бағалы деп ойлайсың?	Мәтіндегі ақпараттың бірліктерін анықтайды, сұрақтарға жауап береді	Дескриптор: - Мәтіндегі ақпараттың бірліктерін анықтайды - сұрақтарға жауап береді Дескриптор: -Таңдау жасайды -себебін дәлелдейді;	Карточка, флипчарт Слайд
Сабақтың соңы 5мин	**Бекіту** – Ақпараттың ең маңызды бөлігі қайсы? – Тақырып пен негізгі ойдың айырмашылығы қандай? – Қосымша мәліметтер не үшін қажет? **Кері байланыс** «Ақпараттық дорба» әдісі: – Бүгін алған 1 маңызды ақпаратты қағазға жазып, ортақ себетке тастайды	Сұрақтарға жауап береді, өз ойымен бөліседі Кері байланыс жасайды	Қолдау мадақтау	Слайд, Қағаз, себет

Сабақ №8

Бөлім:	**Мәтіннің құрылымымен танысу**		
Педагогтің аты-жөні			
Күні:			
Сабақ	Практикалық сабақ		
Сынып: 4	Қатысушылар саны:	Қатыспағандар саны:	
Сабақтың тақырыбы	Мәтінге жоспар құру, сұрақтар әзірлеу		
Оқу мақсаты	4.2.2.2 – Мәтіннің мазмұнына сәйкес жоспар құру және сұрақтар әзірлеу		
Сабақтың мақсаты	Оқушылар мәтін мазмұнына сәйкес жоспар құрады және мәтінге байланысты сұрақтар әзірлей алады.		

Сабақ барысы

Сабақ кезеңдері	**Мұғалімнің оқу іс-әрекеті**	**Оқушының іс-әрекеті**	**Бағалау**	**Ресурстар**
Сабақтың басы 3 мин	**Психологиялық ахуал** **«Заряд алу»** тренингі	Бір-біріне жақсы тілектер айтады	Ауызша мадақтау	Слайд, стикер
Сабақтың ортасы 5 мин	**Қызығушылықты ояту** Қысқа мәтін оқылады: «Үйден асығыс шыққан Арман жолда көптен көрмеген досын көріп, тоқтады...» Сұрақ: Осы мәтінге жоспар құруға бола ма?. **Жаңа тақырып түсіндіру** – Мәтін мазмұнын бөліктерге бөлу арқылы жоспар жасалады – Жоспардың әр бөлімі – мәтіннің бір бөлігіне қатысты – Сұрақ құрастыру – мәтінді толық түсінуге көмектеседі	Болжау жасайды, өз ойын айтады Тыңдайды, мысалмен дәптерге жазады	Ауызша мадақтау	Қысқа мәтін Слайд, тірек сызбалар
12 мин	**Топтық жұмыс** **Бақыт құсы** **(**Ертегі) – Әке, – деді бірде Әмзе сапардан оралған әкесіне, – маған бақыт құсын сатып әперші... Кезекті сапарына жиналған әкесі мақұлдады. Әмзе әкесін ұзақ күтті. Араға айлар, жылдар салып оралған әкесі: – Таппадым, балам. Бақыт құсы еш жерде сатыл- майды екен, – деді. – Ендеше, өзім іздеймін.	Мәтінді бөліктерге бөледі, жоспар құрады, ашық сұрақтар құрастырады	Дескриптор: - Мәтінді бөліктерге бөледі - ашық сұрақтар құрастырады жоспар құрады	Мәтін парағы, маркер

	Әмзе жолға жиналды. Ол жұмысқа қырсыз еді. Құдықтан су тартуды да білмейтін. Жастайынан ерке өскен. Өзі айтқанынан қайтпайтын. Сөйтіп, ол бақыт құсын іздеуге шықты. -1-топ-Мәтінді бөліктерге бөлу –2-топ Мәтінге жоспар құру –3-топ Мәтін бойынша ашық сұрақтар құрастыру			
10 мин 10 мин	**Жұптық жұмыс** **Тапсырма** «Бақыт құсы» мәтіні бойынша сұрақтарға жауап береді 1. Мәтін бойынша 2 ашық сұрақ жаз 2. Мәтін кейіпкерлерін жаз. **Жеке жұмыс** **Тапсырма** Бақыт құсын сатып алуға бола ма?	Мәтін бойынша сұрақтарға жауап береді, ашық сұрақтар құрастырады	Дескриптор: - Мәтін бойынша сұрақтарға жауап береді - ашық сұрақтар құрастырады Дескриптор: -Таңдау жасайды -себебін дәлелдейді;	Карточка, флипчарт Слайд
Сабақтың соңы 5мин	**Бекіту** -Жоспар не үшін қажет? – Ашық сұрақ дегеніміз қандай сұрақ? – Жоспар құрудың қандай пайдасы бар? **Кері байланыс** «Сэндвич» әдісі: – Маған ұнады... – Мен қиналдым... – Менің келесі мақсатым...	Сұрақтарға жауап береді, өз ойымен бөліседі Кері байланыс жасайды	Қолдау мадақтау	Слайд, стикер

Сабақ №9

Бөлім:	**Мәтіннің құрылымымен танысу**		
Педагогтің аты-жөні			
Күні:			
Сабақ	Практикалық сабақ		
Сынып: 4	Қатысушылар саны:	Қатыспағандар саны:	
Сабақтың тақырыбы	Сурет бойынша мазмұндама жазу		
Оқу мақсаты	4.3.1.1 – Сюжетті сурет бойынша мазмұндама жазу		
Сабақтың мақсаты	Суреттегі негізгі әрекетті анықтап, логикалық ретпен мазмұндама құрастырып жаза алады.		
Сабақ барысы			

Сабақ кезеңдері	**Мұғалімнің оқу іс-әрекеті**	**Оқушының іс-әрекеті**	**Бағалау**	**Ресурстар**
Сабақтың басы 3 мин	**Психологиялық ахуал** «Сиқырлы сурет» ойыны	Оқушылар өздерін суреттегі кейіпкер ролінде қойып, ойын айтады	«Жарайсың!» әдісі	Суреттер
Сабақтың ортасы 5 мин	**Қызығушылықты ояту** Сюжетті суреттер арқылы, сұрақтар қойылады: – Бұл суреттен нені байқадың? – Бұл оқиға қашан, қайда болған? – Кейіпкерлер кімдер? **Жаңа тақырып түсіндіру** – Сурет бойынша мазмұндама жазу кезеңдері: 1. Суретті мұқият бақылау 2. Сұрақтар қою 3.Оқиға ретін анықтау 4. Мәтінге жоспар жасау 5. Жазу	Болжау жасайды, өз ойын айтады Тыңдайды, мысалмен дәптерге жазады	Ауызша мадақтау	Сюжетті сурет Слайд, тірек сызбалар
12 мин	**Топтық жұмыс** **3 топқа сюжетті сурет беріледі** -Кейіпкерлерді ата – Оқиға орнын тап – Уақытын анықта – Мәтіннің басталуы, дамуы, соңы бойынша жоспар құр	Суретті сипаттайды, мәтіндегі кейіпкерлерді табады, мәтінге жоспар құрады	Дескриптор: - Суретті сипаттайды - Мәтіндегі кейіпкерлерді табады - Мәтінге жоспар құрады	Үлестірме сурет, флипчарт

10 мин 10 мин	**Жұптық жұмыс** **Тапсырма** Сюжетті сурет бойынша мазмұндама жаз **Жеке жұмыс** **Тапсырма** Сюжетті суретті ретпен орналастыру, ауызша әңгімелеу	Сюжетті сурет бойынша мазмұндама жазады Сюжетті суретті ретпен орналастырады, ауызша әңгімелейді	Дескриптор: - Сюжетті дұрыс жеткізеді - Сөйлемді дұрыс құрады -Сауатты жазады Дескриптор: - Сюжетті суретті ретпен орналастырады - ауызша әңгімелейді;	Сюжетті сурет
Сабақтың соңы 5мин	**Бекіту** – Сурет бойынша мазмұндама жазу үшін не істеу керек? – Қандай қиындық болды? – Қай жоспар бөлігін жазу оңай болды? **Кері байланыс** «Сэндвич» әдісі: 1. Маған ұнады... 2. Қиын болды... 3. Ұсынысым...	Сұрақтарға жауап береді, өз ойымен бөліседі Кері байланыс жасайды	«Бағдаршам» әдісі	Бағдаршам суреті, стикер стикер

Сабақ №10,11

Бөлім:	**Мәтіндермен жұмыс жасау**		
Педагогтің аты-жөні			
Күні:			
Сабақ	Аралас сабақ		
Сынып: 4	Қатысушылар саны:	Қатыспағандар саны:	
Сабақтың тақырыбы	Ақпараттық мәтіндермен жұмыс		
Оқу мақсаты	4.2.3.1 – Ақпараттық мәтінді түсініп оқу, негізгі және қосымша ақпаратты анықтау		
Сабақтың мақсаты	Оқушылар ақпараттық мәтінді түсініп оқиды, ондағы негізгі және қосымша ақпаратты ажыратады, мәтінмен түрлі тапсырмалар орындайды.		
Сабақ барысы			

Сабақ кезеңдері	**Мұғалімнің оқу іс-әрекеті**	**Оқушының іс-әрекеті**	**Бағалау**	**Ресурстар**
Сабақтың басы 3 мин	**Психологиялық ахуал** «Шеңбердегі ақпарат» ойыны	Әр оқушы өз есімінің алғашқы әрпімен басталатын ақпаратты (зат, жануар, т.б.) атайды	«Смайлик» әдісі	Слайд
Сабақтың ортасы 5 мин	**Қызығушылықты ояту** – Ақпарат деген не? – Сен ақпаратты қайдан аласың? – Мәтін арқылы қандай ақпарат беруге болады? **Жаңа тақырып түсіндіру** – Ақпараттық мәтін – нақты дерек пен мәлімет беретін мәтін – Мақсаты – оқырманға жаңа, нақты, маңызды ақпарат жеткізу – Мысалы: энциклопедия, ғылыми мақалалар, танымдық парақшалар	Сұрақтарға жауап береді Тыңдайды, мысалмен дәптерге жазады	Ауызша мадақтау	Слайд Слайд, тірек сызбалар
12 мин	**Топтық жұмыс** **Берілген мәтіндерді оқып, ақпараттық мәтін мен көркем мәтінді табу, дәлелдеу** **Абай Құнанбаев.** Абай Құнанбаев – қазақтың ұлы ақыны. Абай Семейдегі медреседе төрт жыл мұсылманша оқыды. Сонда жүргенде өз бетімен үш айдай оқып, орыс тілін үйренеді. Абай он екі жасынан бастап өлең жаза бастайды. Абайдың жиырмадан	Мәтіндерді оқиды, ақпараттық мәтін мен көркем мәтінді табады, дәлелдейді	Дескриптор: - Мәтіндерді оқиды, - ақпараттық мәтінді табады - көркем мәтінді табады -себебін дәлелдейді	Мәтін парағы, маркер

	астам әндері бар. Абай – халықтың қамын ойлаған ақын. **Бала Абай** Абай Ұлжан, Зере аналарын көңілдендіріп, тағы әңгіме, жырлар айтқызу үшін кейде өзі қаладан әкелген кітаптарының ішінен «Жүсіп-Зылиха» сияқты қиссаларды оқып береді. Әндетіп, мақамдап оқиды. Шешелеріне түсініксіз болған түркі тілінің сөздерін жолшыбай қазақшалап отырады. Бірде Абайлардікіне екі бөгде қонақ келіп қонды: бірі – қартаң, екіншісі – жас қонақ. Жасын Абай таниды. Ол – былтыр жайлауға келіп, осы үйде үш күндей жатып, «Қозы көрпеш-Баян сұлуды» жырлап берген «Байкөкше» деген жыршы еді. Ал қасындағы қартаңдау кісіні Абай білмегенімен, шешесі жақсы таниды екен			
10 мин

Сабақтың соңы 5мин	**Бекіту** – Ақпараттық мәтін мен көркем мәтіннің айырмашылығы қандай? – Ақпаратты қалай бөліп алуға болады? – Қай мәтін қызықты болды? **Кері байланыс** «Сөйлемді аяқта» әдісі: – Бүгін мен білдім... – Маған пайдалы болғаны... – Келесі жолы мен...	Сұрақтарға жауап береді, қорытынды жасайды Кері байланыс жасайды	«Бағдаршам» әдісі	Бағдаршам суреті, стикер стикер

Сабақ №12,13

Бөлім:	**Мәтіндермен жұмыс жасау**			
Педагогтің аты-жөні				
Күні:				
Сабақ	Аралас сабақ			
Сынып: 4	Қатысушылар саны:		Қатыспағандар саны:	
Сабақтың тақырыбы	Әдеби мәтіндермен жұмыс			
Оқу мақсаты	4.1.2.1 – Әдеби мәтіннің мазмұнын түсіну, кейіпкерлерді сипаттау 4.2.1.2 – Мәтіндегі негізгі ойды анықтау			
Сабақтың мақсаты	Оқушылар әдеби мәтінді түсініп оқиды, негізгі ойды анықтайды, кейіпкерге сипаттама береді және мазмұнын жоспар арқылы айта алады..			
Сабақ барысы				
Сабақ кезеңдері	**Мұғалімнің оқу іс-әрекеті**	**Оқушының іс-әрекеті**	**Бағалау**	**Ресурстар**
Сабақтың басы 3 мин	**Психологиялық ахуал** «Кейіпкерді анықта» ойыны	Кейіпкерлерді суретіне қарап анықтайды	«Смайлик» әдісі	Слайд
Сабақтың ортасы 5 мин	**Қызығушылықты ояту** – Әдеби мәтін дегеніміз не? – Әдеби кейіпкерлерді қайдан танимыз? – Әдеби мәтіннен не үйренеміз **Жаңа тақырып түсіндіру** – Әдеби мәтін – көркем тілмен жазылған, адам өмірі, мінезі, іс-әрекеті туралы шығарма – Әдеби мәтінге сұрақ қою, жоспар құру, кейіпкерді сипаттау тәсілдері таныстырылады	Сұрақтарға жауап береді Тыңдайды, мысалмен дәптерге жазады	Ауызша мадақтау	Слайд Слайд, тірек сызбалар

12 мин	**Топтық жұмыс** **Тапсырма** – Мәтінді оқып, негізгі ойын анықтау – Жоспар құру – Кейіпкерге сипаттама беру Биылғы көктем салқын, жаңбырлы болды. Темірдің анасы экспедицияға жылдағысынан кешігіп аттанды. Бұл жер Темірге бұрыннан таныс. Былтыр анасымен келген. Жалпақ сары төбенің басында сәкілі үш ағаш тұр. Сәкіні осы өңірді зерттеген геологтар жасапты. Көз ұшында -малшылар қыстауы. Көктем шыға көшіп кетеді. Қыстаудың қасында құдық бар. Экспедиция суды сол құдықтан алады. Ол құдықты қазған да геологтар.	Мәтінді оқып, негізгі ойын анықтайды, жоспар құрады, кейіпкерге сипаттама береді	Дескриптор: - Мәтіндерді оқиды, - негізгі ойын анықтайды -жоспар құрады - кейіпкерге сипаттама береді	Мәтін, маркер, постер
10 мин

	1. Бүгін білдім... 2. Қызық болғаны... 3. Келесі жолы білгім келеді...			

Сабақ №14,15

Бөлім:	**Мәтіндермен жұмыс жасау**	
Педагогтің аты-жөні		
Күні:		
Сабақ	Аралас сабақ	
Сынып: 4	Қатысушылар саны:	Қатыспағандар саны:
Сабақтың тақырыбы	Ғылыми мәтіндермен жұмыс	
Оқу мақсаты	4.2.3.1 – Ақпараттық және ғылыми мәтінді түсініп оқу, негізгі және қосымша ақпаратты анықтау	
Сабақтың мақсаты	Оқушылар ғылыми мәтінмен жұмыс жасау дағдысын меңгереді, ондағы басты ой мен қосымша ақпаратты анықтайды, мазмұнын жоспарлап, сұрақтар құрастырады.	

Сабақ барысы				
Сабақ кезеңдері	**Мұғалімнің оқу іс-әрекеті**	**Оқушының іс-әрекеті**	**Бағалау**	**Ресурстар**
Сабақтың басы 3 мин	**Психологиялық ахуал** «Ғылым не үшін керек?»	Оқушылар өз ойын айтады	Ауызша мадақтау	Слайд
Сабақтың ортасы 5 мин	**Қызығушылықты ояту** – Ғылыми мәтін деген не? – Ол қандай мақсатта жазылады? – Қай жерде кездеседі? – Көркем мәтіннен айырмашылығы қандай? **Жаңа тақырып түсіндіру** – Ғылыми мәтін – ғылыми дерекке, фактіге негізделген мәтін түрі – Онда нақты мәлімет, сипаттама, дәлел болады – Мақсаты – ақпарат беру, түсіндіру	Сұрақтарға жауап береді Тыңдайды, мысалмен дәптерге жазады	Ауызша мадақтау	Слайд Слайд, тірек сызбалар

12 мин	**Топтық жұмыс** **Тапсырма** – Мәтінді оқып, негізгі ойын анықтау – Жоспар құру **Хеопс пирамидасы** Әлемнің жеті кереметінің бірі - Хеопс пирамидасы. Хеопс пирамидасы Египетте орналасқан. Ол шамамен 4600 жыл бұрын салынған. Пирамиданың биіктігі- 146 метр. Пирамиданы салуға екі миллионнан астам үлкен тастар қолданылған. Хеопс пирамидасы -ежелгі сәулет өнерінің ғажайып үлгісі.	Мәтінді оқып, негізгі ойын анықтайды, жоспар құрады	Дескриптор: - Мәтіндерді оқиды, - негізгі ойын анықтайды -жоспар құрады	Мәтін, маркер, постер
10 мин 10 мин	**Жұптық жұмыс** **Тапсырма** **«Хеопс пирамидасы»** мәтіні бойынша сұрақтарға жауап береді 1. Хеопс пирамидасы қайда орналасқан? 2. Хеопс пирамидасы қашан салынған? 3. Пирамиданың биіктігі қандай? 4. Пирамиданы салуға қанша тас қолданылған? **Жеке жұмыс** **Тапсырма** Әлемнің жеті кереметі туралы не білесің?	Мәтін бойынша сұрақтарға жауап береді Өзі білетін ақпаратты жазады	Дескриптор: - Мәтін бойынша сұрақтарға жауап береді	Мәтін парағы, маркер суреттер
Сабақтың соңы 5мин	**Бекіту** – Ғылыми мәтіннің ерекшелігі қандай? – Ондағы ақпаратты қалай саралаймыз? – Сұрақ қоюдың пайдасы қандай? **Кері байланыс** «Бүгінгі жаңалық» әдісі: – Бүгін не білдім? – Қай тұсы қызық болды? – Қай тұсы қиын болды? – Енді не үйренгім келеді?...	Сұрақтарға жауап береді, қорытынды жасайды Кері байланыс жасайды	«Бағдаршам» әдісі	Бағдаршам суреті, стикер стикер

Сабақ №16,17

Бөлім:	**Мәтіндермен жұмыс жасау**		
Педагогтің аты-жөні			
Күні:			
Сабақ	Аралас сабақ		
Сынып: 4	Қатысушылар саны:	Қатыспағандар саны:	
Сабақтың тақырыбы	Аралас мәтіндермен жұмыс		
Оқу мақсаты	4.2.4.1 – Аралас мәтіндердегі (мәтін + кесте, диаграмма, сурет) ақпаратты түсініп оқу және талдау		
Сабақтың мақсаты	Оқушылар мәтінмен бірге берілген қосымша ақпарат көздерін (сурет, сызба, кесте) пайдаланып, мазмұнын түсінеді және ондағы мәліметтерге талдау жасайды.		
Сабақ барысы			
Сабақ кезеңдері	**Мұғалімнің оқу іс-әрекеті**	**Оқушының іс-әрекеті**	**Бағалау**	**Ресурстар**
Сабақтың басы 3 мин	**Психологиялық ахуал** «Сиқырлы қобдиша» әдісі	Қобдишаның ішінен шыққан среттерге өз ойын айтып, қысқа мәтін құрады	Ауызша мадақтау	Слайд
Сабақтың ортасы 5 мин	**Қызығушылықты ояту** – Аралас мәтін дегеніміз не? – Қайда кездеседі? – Ол қандай ақпарат көздерін біріктіреді? **Жаңа тақырып түсіндіру** **–** Аралас мәтін – мәтін мен кесте, диаграмма, сурет, сызба т.б. элементтер бірге берілетін мәтін – Ондағы ақпаратты бірлесіп талдау керек	Сұрақтарға жауап береді Тыңдайды, мысалмен дәптерге жазады	Ауызша мадақтау	Слайд Слайд, тірек сызбалар
12 мин	**Топтық жұмыс** **Тапсырма** **«Қазақстанның қазба байлықтары»** (мәтін + карта + сурет) Тапсырма: 1. Мәтінді оқу 2. Картамен жұмыс 3. Ақпаратты біріктіріп, қорытынды жазу	Мәтінді оқып, ақпарат көздерін салыстырады, топта талдап, қорғайды	Дескриптор: - Мәтінді түсініп оқиды - Қосымша элементтерді талдайды - Ақпаратты біріктіреді	Мәтін, карта, сурет, флипчарт
	Жұптық жұмыс **Тапсырма** 1.Мәтінді оқы 2.Кестедегі ақпаратпен салыстыр 3.Қазбалардың қолданылуын ата Қазақстан – пайдалы қазбаларға бай ел. Қазақстанда мұнай, алтын,	Мәтінді оқиды,	Дескриптор: - Мәтінді түсініп оқиды	

<table>
<tr>
<td>10 мин

10 мин</td>
<td>көмір, темір, мыс, уран т.б. пайдалы қазбалар бар. Пайдалы қазбалар зауыттар мен фабрикаларда өңделіп, түрлі өнімдер жасауға қолданылады. Мұнай мен газ — энергетикалық ресурстар. Темір мен мыс – металлургия өнеркәсібінде кеңінен пайдаланылады. Қарағандыда көмір, Жезқазғанда мыс, Маңғыстауда мұнай, Орталық Қазақстанда темір өндіріледі.
<table>
<tr><td>Пайдалы қазба</td><td>Кен орны</td><td>Қолдану саласы</td></tr>
<tr><td>Мұнай</td><td>Атырау, Маңғыстау</td><td>Энергетика, жанармай</td></tr>
<tr><td>Көмір</td><td>Қарағанды</td><td>Электр энергиясы, өндіріс</td></tr>
<tr><td>Мыс</td><td>Жезқазған, Балқаш</td><td>Электроника, техника</td></tr>
<tr><td>Темір</td><td>Қостанай</td><td>Құрылыс, машина жасау</td></tr>
<tr><td>Уран</td><td>Оңтүстік Қазақстан</td><td>Атом энергетикасы</td></tr>
</table>

Жеке жұмыс
Тапсырма
«Қазақстанның қазба байлықтары» мәтіні бойынша диаграмма жасайды</td>
<td>кестедегі ақпаратты салыстырады, қазбалардың қолданылуын анықтайды

Мәтін бойынша диаграмма жасайды</td>
<td>- кестедегі ақпаратты салыстырады
- қазбалардың қолданылуын анықтайды

Дескриптор:
- Мәтін бойынша диаграмма жасайды</td>
<td>Мәтін, кесте

Мәтін парағы, маркер</td>
</tr>
<tr>
<td>Сабақтың соңы 5мин</td>
<td>Бекіту
Аралас мәтіннің пайдасы қандай?
– Ақпаратты қайдан көбірек алдың – мәтіннен бе, әлде кестеден бе?
– Қайсысы түсінуге жеңіл болды?
Кері байланыс
«Бүгінгі жаңалық» әдісі:
– Бүгін не білдім?
– Қай тұсы қызық болды?
– Қай тұсы қиын болды?
– Енді не үйренгім келеді?...</td>
<td>Сұрақтарға жауап береді, қорытынды жасайды

Кері байланыс жасайды</td>
<td>«Бағдаршам» әдісі</td>
<td>Бағдаршам суреті, стикер

стикер</td>
</tr>
</table>

Сабақ №18,19

Бөлім:	**Мәтіндермен жұмыс жасау**	
Педагогтің аты-жөні		
Күні:		
Сабақ	Аралас сабақ	
Сынып: 4	Қатысушылар саны:	Қатыспағандар саны:
Сабақтың тақырыбы	Дискретті мәтіндермен жұмыс	
Оқу мақсаты	4.2.4.2 – Дискретті мәтіндегі ақпаратты оқу, салыстыру және кесте, диаграмма, сызба түрінде көрсету	
Сабақтың мақсаты	Оқушылар дискретті мәтін түрлерін (кесте, диаграмма, сызба) танып, ондағы ақпаратты оқи алады, түсіндіріп, салыстыру жүргізеді.	

Сабақ барысы

Сабақ кезеңдері	**Мұғалімнің оқу іс-әрекеті**	**Оқушының іс-әрекеті**	**Бағалау**	**Ресурстар**
Сабақтың басы 3 мин	**Психологиялық ахуал** «Ақпаратты іліп ал!» ойыны	Оқушылар ақпарат сөздерін айтады	Ауызша мадақтау	Слайд
Сабақтың ортасы 5 мин	**Қызығушылықты ояту** **–** Мәтін тек сөзбен ғана беріле ме? – Кесте, диаграмма, сызба арқылы ақпарат беруге бола ма? – Мұндай мәтіндерді қалай атаймыз? **Жаңа тақырып түсіндіру** – Дискретті мәтін – ақпарат сөзбен емес, кесте, диаграмма, график, сызба арқылы берілетін мәтін – Мұндай мәтіндер нақты, жинақы, салыстыруға ыңғайлы	Сұрақтарға жауап береді Тыңдайды, мысалмен дәптерге жазады	Ауызша мадақтау	Слайд Слайд, тірек сызбалар
12 мин	**Топтық жұмыс** **Тапсырма. Кестемен жұмыс**	Кестедегі ақпаратты талдайды, мысал келтіреді, дәлелдейді	Дескриптор: - Кестедегі ақпаратты талдайды, - мысал келтіреді - дәлелдейді	Кесте, маркер, постер

	Кітап оқудың пайдасы	Жетістік
1	Сөздік қорды байытады	Әдеби тілде сөйлеу
2	Қиял мен ойлау қабілетін дамытады	Ертегі, әңгімелерден оқиғаны елестету
3	Жазу дағдысын жақсартады	Өз ойын қағазға түсіре алу
4	Мотивация береді	Жақсылыққа талпыну
5	Логикалық	Шешім

	<table><tr><td></td><td>ойлау</td><td>қабылдай білу</td></tr><tr><td>6</td><td>Мақсатқа қол жеткізуге көмектеседі</td><td>Мақсат қоя білу</td></tr></table>			
10 мин 10 мин	**Жұптық жұмыс** **Тапсырма** **«Менің сүйікті кітабым» диаграммасына талдау** **Жеке жұмыс** **Тапсырма** <table><tr><td>1</td><td>Кітаптың аты</td><td></td></tr><tr><td>2</td><td>Авторы</td><td></td></tr><tr><td>3</td><td>Кейіпкерлері</td><td></td></tr><tr><td>4</td><td>Қызықты оқиға</td><td></td></tr><tr><td>5</td><td>Қорытынды</td><td></td></tr></table>	Диаграмма бойынша 3 мәлімет жазады, қорытынды жасайды Кестені толтырады	Дескриптор: - Диаграмма бойынша 3 мәлімет жазады - қорытынды жасайды Дескриптор: -оқыған кітабы туралы мәлімет жазады - қорытынды жасайды	Диаграмма
Сабақтың соңы 5мин	**Бекіту** Дискретті мәтіннің ерекшелігі неде? – Мұндай мәтіндерді қайда қолданамыз? – Кесте мен диаграмма арқылы ақпарат алуға бола ма? **Кері байланыс** «Ақпарат көпірі» әдісі: – Сабақтан қандай ақпарат алдың? – Қандай ақпарат көзімен жұмыс істеуді үйрендің?	Сұрақтарға жауап береді, қорытынды жасайды Кері байланыс жасайды	«Бағдаршам» әдісі	Бағдаршам суреті, стикер стикер

Сабақ №20

Бөлім:	**Мәтіндермен жұмыс жасау**	
Педагогтің аты-жөні		
Күні:		
Сабақ	Практикалық сабақ	
Сынып: 4	Қатысушылар саны:	Қатыспағандар саны:
Сабақтың тақырыбы	Мәтіндердің түрлерін анықтау	
Оқу мақсаты	4.2.1.1 – Әңгімелеу, сипаттау, пайымдау мәтіндерін ажырату	
Сабақтың мақсаты	Оқушылар мәтіннің түрін (әңгімелеу, сипаттау, пайымдау) анықтайды	

	және дәлел келтіре алады..			
Сабақ барысы				
Сабақ кезеңдері	**Мұғалімнің оқу іс-әрекеті**	**Оқушының іс-әрекеті**	**Бағалау**	**Ресурстар**
Сабақтың басы 3 мин	**Психологиялық ахуал** «Жылулық шеңбері» әдісі	Бір-біріне жақсы тілектер айтады	Ауызша мадақтау	Слайд
Сабақтың ортасы 5 мин	**Қызығушылықты ояту** «Анықта, сипатта, дәлелде» **Жаңа тақырып түсіндіру** -Әңгімелеу мәтіні: оқиға, әрекет – Сипаттау мәтіні: заттың, құбылыстың сипаты – Пайымдау мәтіні: пікір, дәлел, көзқарас	Себеттегі жемістерді алып әңгімелеп, сипаттап, пайымдайды Тыңдайды, мысалмен дәптерге жазады	Ауызша мадақтау	Слайд Слайд, тірек сызбалар
12 мин	**Топтық жұмыс** **Тапсырма. Мәтіндерді оқып, түрін анықтау, дәлелдеу.** **1-топ** **Мен де атқа міне аламын** Мектептегі балалардың бірінде Жұлдызша дейтін ат бар. Оның иесі – арық келген Боб Карлтон. Күн сайын үлкен үзіліс кезінде ол мектептен жарты шақырымдай жердегі жол бойындағы суатқа Жұлдызшаны суғаруға апаратын. Бұл міндетті ол ауырсынатын. Өйткені соның кесірінен мектеп ауласындағы ойындарға қатыса алмай қалатын. **2-топ** **Шипалы су** Бір топ бала жазғы демалыста тауға серуенге шықты. Олар тау етегіндегі шоқ ағашқа келіп демалды. Осы кезде Мұқан мен Кәкімжан ағаш ішін аралап кетті. Екеуі мөлдір бұлақтың үстінен шықты. **3-топ** **Қайың** Қайың биік өсетін ағаш. Оның бұтаұтары жиі болады. Ұайыңның жапырақтары жылтыр, жап-жасыл. Қайыңды иіп шана жасайды.	Мәтінді оқып, түрін анықтайды, дәлелдейді.	Дескриптор: - Мәтіндерді оқиды, - түрін анықтайды (әңгімелеу, сипаттау, пайымдау) - дәлелдейді.	Мәтін, маркер, постер

<table>
<tr>
<td>10 мин

10 мин</td>
<td>Жұптық жұмыс
Тапсырма
Сүйікті жемісіне мәтіннің бір түріне мәтін құру (әңгімелеу, сипаттау, пайымдау)
Жеке жұмыс
Тапсырма

<table>
<tr><td>Мәтіннің түрі</td><td>Не туралы?</td><td>Тілдік ерекшелік</td></tr>
<tr><td>Әңгімелеу</td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>Сипаттау</td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>Пайымдау</td><td></td><td></td></tr>
</table>
</td>
<td>Мәтіннің бір түріне мәтін құрады

Кестені толтырады</td>
<td>Дескриптор:
- Мәтіннің бір түріне мәтін құрады

Дескриптор:
- Кестені толтырады</td>
<td>Жемістер, қағаз

кесте</td>
</tr>
<tr>
<td>Сабақтың соңы 5мин</td>
<td>Бекіту
– Неге мәтін түрлерін білу керек?
– Қай мәтін түрі түсінікті болды?
– Қай мәтін түрімен жұмыс істеу қиын болды?
Кері байланыс
«Мен білдім...» әдісі
– Бүгін мен білдім...
– Енді мен... жасай аламын
– Мен үшін қиын болды..</td>
<td>Сұрақтарға жауап береді, қорытынды жасайды

Кері байланыс жасайды</td>
<td>«Бағдаршам» әдісі</td>
<td>Бағдаршам суреті, стикер

стикер</td>
</tr>
</table>

Сабақ №21,22

Бөлім:	**Мәтінді оқу және түсіну сапасын арттыру**	
Педагогтің аты-жөні		
Күні:		
Сабақ	Аралас сабақ	
Сынып: 4	Қатысушылар саны:	Қатыспағандар саны:
Сабақтың тақырыбы	Ы.Алтынсариннің әңгімелерімен жұмыс,талдау	
Оқу мақсаты	4.2.1.2 – Мәтіндегі негізгі ойды анықтау 4.2.2.1 – Кейіпкердің іс-әрекетіне баға беру 4.1.4.2 – Әдеби шығармадан алған әсерін сипаттау	
Сабақтың мақсаты	Оқушылар Ы.Алтынсариннің әңгімесін түсініп оқиды, негізгі ойды анықтайды, кейіпкерге баға береді және шығарма бойынша өз ойын білдіреді.	

Сабақ барысы

Сабақ кезеңдері	**Мұғалімнің оқу іс-әрекеті**	**Оқушының іс-әрекеті**	**Бағалау**	**Ресурстар**
Сабақтың басы 3 мин	**Психологиялық ахуал** «Жылулық шеңбері» әдісі	Бір-біріне жақсы тілектер айтады	Ауызша мадақтау	Слайд
Сабақтың ортасы 5 мин	**Қызығушылықты ояту** -Қазақ даласына ең алғаш мектеп ашқан кім? -Ыбырай Алтынсариннің қандай шығармалары бар? -Саған қай шығармасы ұнады? **Жаңа тақырып түсіндіру** Ыбырай Алтынсарин туралы ақпаратты көру https://youtu.be/mS2DR2uBb2s?si=JuNmbucia8CJiZTI	Сұрақтарға жауап береді Тыңдайды, мысалмен дәптерге жазады	Ауызша мадақтау	Слайд Интерактивті тақта
12 мин	**Топтық жұмыс** **Тапсырма.** Ыбырай Алтынсариннің **«Таза бұлақ»** әңгімесін оқып, талдау жаса	Мәтінді оқиды, негізгі ойды анықтайды, кейіпкерге баға береді, өз ойын білдіреді.	Дескриптор: - Мәтінді оқиды, - негізгі ойды анықтайды - кейіпкерге баға береді - өз ойын білдіреді.	Мәтін, маркер, постер
10 мин	**Жұптық жұмыс** **Тапсырма** **«Таза бұлақ»** әңгімесі бойынша сұрақтарға жауап береді 1.Саған қай жолаушының жауабы ұнады? 2. Сен олардың орнында болсаң қалай	Мәтін бойынша сұрақтарға жауап береді, өз ойын	Дескриптор: - Мәтін бойынша сұрақтарға жауап береді	Мәтін парағы

10 мин	жауап берер едің? **Жеке жұмыс** **Тапсырма** «Ей, жолаушы олсаң осы таза бұлақтай бол!» деген сөйлемнің мағынасын қалай түсіндің?	білдіреді өз ойын білдіреді	- өз ойын білдіреді Дескриптор: - өз ойын білдіреді	Мәтін
Сабақтың соңы 5мин	**Бекіту** -«Таза бұлақ» әңгімесінен қандай қорытынды жасадың? – Ыбырай Алтынсариннің қазақ даласына әкелген құндылығы қандай? – Ыбырай Алтынсариннің шығармаларынан қандай қасиеттерді үйренуге болады? **Кері байланыс** «Жетістік баспалдағы» әдісі: – Сабақтағы өз орныңды бағала	Сұрақтарға жауап береді, қорытынды жасайды Кері байланыс жасайды	«Бағдаршам» әдісі	Бағдаршам суреті, стикер стикер

Сабақ №23

Бөлім:	**Мәтінді оқу және түсіну сапасын арттыру**			
Педагогтің аты-жөні				
Күні:				
Сабақ	Практикалық сабақ			
Сынып: 4	Қатысушылар саны:	Қатыспағандар саны:		
Сабақтың тақырыбы	М.Әуезов «Көксерек»			
Оқу мақсаты	4.2.1.2 – Мәтіндегі негізгі ойды анықтау 4.2.2.1 – Кейіпкердің іс-әрекетіне баға беру 4.1.4.2 – Әдеби шығармадан алған әсерін сипаттау			
Сабақтың мақсаты	Оқушылар «Көксерек» әңгімесінің мазмұнын түсініп оқиды, оқиға желісін анықтайды, кейіпкерлерге сипаттама береді және өзіндік көзқарасын білдіреді.			
Сабақ барысы				
Сабақ кезеңдері	**Мұғалімнің оқу іс-әрекеті**	**Оқушының іс-әрекеті**	**Бағалау**	**Ресурстар**
Сабақтың басы 3 мин	**Психологиялық ахуал** «Жылулық шеңбері» әдісі	Бір-біріне жақсы тілектер айтады	Ауызша мадақтау	Слайд

Сабақтың ортасы 5 мин	**Қызығушылықты ояту** – Мұхтар Әуезов туралы қандай ақпарат білесің? - Мұхтар Әуезовтың қандай шығармалары бар? -Саған қай шығармасы ұнады? - «Көксерек» кинофильмін көдің бе? **Жаңа тақырып түсіндіру** «Көксерек» кинофильмін көру https://youtu.be/6EJ26OapbLM?feature=shared	Сұрақтарға жауап береді Тыңдайды, мысалмен дәптерге жазады	Ауызша мадақтау	Слайд Интерактивті тақта
12 мин	**Топтық жұмыс** **Тапсырма.** Мұхтар Әуезовтың **«Көксерек»** әңгімесін оқып, талдау жаса **Көксерек** Көксерек ауылға жақындағанда, өзіне таныс үндерден селк етті. Ол ауыл иттерінің қарқылын бірден танып, олардың үргеніне назар салды. Бірақ көп тоқтамай, жонынан жылжыған жарықтың, ай сәулесінің астында сыландай басып, ауыл шетіндегі шілікке кіріп кетті. Сол бетімен жылжып, ауыл шетіндегі қораның бұрышына келді. Кенет көзі жарқ етіп, әлдебір қозғалысты байқады. Жылдамдатып барып, аяқ астынан үнсіз шап берді.	Мәтінді оқиды, негізгі ойды анықтайды, кейіпкерге баға береді, өз ойын білдіреді.	Дескриптор: - Мәтінді оқиды, - негізгі ойды анықтайды - кейіпкерге баға береді - өз ойын білдіреді.	Мәтін, маркер, постер
10 мин 10 мин	**Жұптық жұмыс** **Тапсырма** **«Көксерек»** әңгімесі бойынша сұрақтарға жауап береді 1.Көксерек ауылға жақындағанда қандай жағдайды байқады? 2.Көксеректің әрекетінен қандай сезімдер байқалды? 3. Көксерек қандай кейіпкер ретінде суреттелген? **Жеке жұмыс** **Тапсырма** -**«Көксерек»** әңгімесін оқыған кандай сезімде болдың? Не себепті?	Мәтін бойынша сұрақтарға жауап береді, өз ойын білдіреді өз ойын білдіреді	Дескриптор: - Мәтін бойынша сұрақтарға жауап береді - өз ойын білдіреді Дескриптор: - өз ойын білдіреді	Мәтін парағы Мәтін

	- Мұхтар Әуезов **«Көксерек»** әңгімесі арқылы не айтқысы келді деп ойлайсың?			
Сабақтың соңы 5мин	**Бекіту** -«Көксерек» әңгімесінен сен қандай қорытынды шығардың? – Дала тағысы мен үй жануарының қандай айырмашылығы бар деп ойлайсың? **Кері байланыс** «Түйін сөйлем» әдісі: – Сабақ маған... – Мен енді... түсіндім – Мен үшін қызықты болды...	Сұрақтарға жауап береді, қорытынды жасайды Кері байланыс жасайды	«Бағдаршам» әдісі	Бағдаршам суреті, стикер стикер

Сабақ №24,25

Бөлім:	**Мәтінді оқу және түсіну сапасын арттыру**			
Педагогтің аты-жөні				
Күні:				
Сабақ	Аралас сабақ			
Сынып: 4	Қатысушылар саны:	Қатыспағандар саны:		
Сабақтың тақырыбы	Ұлттық ойындар туралы мәтіндермен жұмыс			
Оқу мақсаты	4.2.1.2 – Мәтіндегі негізгі ойды анықтау 4.2.3.1 – Ақпараттық мәтінді түсініп оқу, негізгі және қосымша ақпаратты табу			
Сабақтың мақсаты	Оқушылар ұлттық ойындар туралы мәтінді түсініп оқиды, негізгі және қосымша ақпаратты анықтайды, ойын түрлерін ажырата алады.			
Сабақ барысы				
Сабақ кезеңдері	**Мұғалімнің оқу іс-әрекеті**	**Оқушының іс-әрекеті**	**Бағалау**	**Ресурстар**
Сабақтың басы 3 мин	**Психологиялық ахуал** «Суретті сөйлет» әдісі	Суреттерге қарап ұлттық ойындардың атын атайды	Ауызша мадақтау	Слайд, суреттер

Сабақтың ортасы 5 мин	**Қызығушылықты ояту** – Ұлттық ойын дегеніміз не? – Қандай ұлттық ойындарды білесің? – Ұлттық ойындардың қандай пайдасы бар? **Жаңа тақырып түсіндіру** «Ұлттық ойындар» ақпаратын көру https://youtu.be/ACIcHp1weSI?si=wI1A30SuKrg-qA0Y	Сұрақтарға жауап береді Тыңдайды, мысалмен дәптерге жазады	Ауызша мадақтау	Слайд Интерактивті тақта
12 мин	**Топтық жұмыс** **Тапсырма.** **Теңге ілу** «Теңге ілу» — қазақ халқының ерекше ұлттық ойыны. Бұл ойынға қатысушының ат үстінде отырып, жерден жылдам еңкейіп, теңге ілуептіліктілігін қажет етеді. Ойында жерге күміс теңгелер тасталып, «Теңге ілу» жарысы басталады. Ойыншылардың бәрі атқа мінеді. Жерге жақындап келіп, ат үстінен төмен еңкейіп, теңгені іліп алу оңай емес. Жарыс соңында ат үстіндегі батыл балаларға жүлде беріледі. Бұл ойын арқылы ептілік, батылдық, сергектік сияқты қасиеттер сыналды.	Мәтінді оқиды, негізгі ойды анықтайды, өз ойын білдіреді.	Дескриптор: - Мәтінді оқиды, - негізгі ойды анықтайды - өз ойын білдіреді.	Мәтін, маркер, постер
10 мин 10 мин	**Жұптық жұмыс** **Тапсырма** **«Теңге ілу»** мәтіні бойынша сұрақтарға жауап береді. 1.Мәтіннен негізгі ойды тап. 2. Бұл ойынның қандай ерекшелігі бар? 3. «Теңге ілу» ойынын қазіргі кезде қайда кездестіруге болады? 4. Сен бұл ойынды ойнап көрдің бе? Неліктен? **1. Жеке жұмыс** **Тапсырма** **«Маған ұнаған ұлттық ойын»** тақырыбына өз ойын жазу	Мәтін бойынша сұрақтарға жауап береді, өз ойын білдіреді Шығармашылықпен жұмыс жасайды	Дескриптор: - Мәтін бойынша сұрақтарға жауап береді - өз ойын білдіреді Дескриптор: -Шығармашылықпен жұмыс жасайды - өз ойын білдіреді	Мәтін парағы Слайд

Сабақтың соңы 5мин	**Бекіту** – Қандай ұлттық ойын түрін білдің? – Ұлттық ойындардың қандай тәрбиелік мәні бар? – Қай ойын саған ұнады? Неліктен? **Кері байланыс** «Мен білдім...» әдісі: – Мен бүгін білдім… – Маған қызықты болғаны… – Келесі жолы білгім келетіні…	Сұрақтарға жауап береді, қорытынды жасайды Кері байланыс жасайды	«Бағдаршам» әдісі	Бағдаршам суреті, стикер стикер

Сабақ №26,27

Бөлім:	**Мәтінді оқу және түсіну сапасын арттыру**			
Педагогтің аты-жөні				
Күні:				
Сабақ	Аралас сабақ			
Сынып: 4	Қатысушылар саны:	Қатыспағандар саны:		
Сабақтың тақырыбы	Ұлттық тағамдар туралы мәтіндермен жұмыс			
Оқу мақсаты	4.2.1.2 – Мәтіндегі негізгі ойды анықтау 4.2.3.1 – Ақпараттық мәтінді түсініп оқу, негізгі және қосымша ақпаратты табу			
Сабақтың мақсаты	Оқушылар ұлттық тағамдар туралы мәтінді түсініп оқиды, мазмұнын айтады, негізгі және қосымша ақпаратты ажыратады, өз ойын білдіреді.			
Сабақ барысы				
Сабақ кезеңдері	**Мұғалімнің оқу іс-әрекеті**	**Оқушының іс-әрекеті**	**Бағалау**	**Ресурстар**
Сабақтың басы 3 мин	**Психологиялық ахуал** «Маған ұнайтын тағам»	Өздеріне ұнайтын тағамдарды атайды	Ауызша мадақтау	Слайд, суреттер
Сабақтың ортасы 5 мин	**Қызығушылықты ояту** -Ұлттық тағам дегеніміз не? – Қандай ұлттық тағамдарды білесің? **Жаңа тақырып түсіндіру** «Қазақтың ұлттық тағамдары» ақпаратын көру https://youtu.be/9NE8LQRFIog?si=O8vfhId_YKLHiVIQ	Сұрақтарға жауап береді Тыңдайды, мысалмен дәптерге жазады	Ауызша мадақтау	Слайд Интерактивті тақта

12 мин	**Топтық жұмыс** **Тапсырма.** **Қымыз-шипалы сусын** Қымыз – биенің сүтінен дайындалатын, денсаулыққа пайдалы ұлттық сусын. Ол биенің сүтінен ашытылып, дайындалады. Қымызды ағаш күбіде немесе теріден жасалған сабада ашытады. Қымыз-шипалы сусын. Оны өкпе ауруын емдеуге қолданады. Қымызбен түрлі ауруды емдеуге болады.	Мәтінді оқиды, негізгі ойды анықтайды, өз ойын білдіреді.	Дескриптор: - Мәтінді оқиды, - негізгі ойды анықтайды - өз ойын білдіреді.	Мәтін, маркер, постер
10 мин 10 мин	**Жұптық жұмыс** **Тапсырма** **«Қымыз-шипалы сусын »** мәтіні бойынша сұрақтарға жауап береді. 1.Мәтіннен негізгі ойды тап. 2. Қымыздың қандай пайдасы бар? 3. Қымыз қалай дайындалады? 4. Сен қымызды ішіп көрдің бе? **2. Жеке жұмыс** **Тапсырма** **«Маған ұнайтын ұлттық тағам»** тақырыбына өз ойын жазу	Мәтін бойынша сұрақтарға жауап береді, өз ойын білдіреді Шығармашы лықпен жұмыс жасайды	Дескриптор: - Мәтін бойынша сұрақтарға жауап береді - өз ойын білдіреді Дескриптор: -Шығармашы-лықпен жұмыс жасайды - өз ойын білдіреді	Мәтін парағы Слайд
Сабақтың соңы 5мин	**Бекіту** -Ұлттық тағамдар туралы не білдің? – Ұлттық тағамдардың пайдасы қандай? – Ұлттық тағамдар не үшін маңызды? **Кері байланыс** «Мен білдім...» әдісі: – Мен бүгін білдім… – Маған қызықты болғаны… – Келесі жолы білгім келетіні…	Сұрақтарға жауап береді, қорытынды жасайды Кері байланыс жасайды	«Бағдаршам» әдісі	Бағдаршам суреті, стикер стикер

Сабақ №28,29

Бөлім:	**Мәтінді оқу және түсіну сапасын арттыру**	
Педагогтің аты-жөні		
Күні:		
Сабақ	Аралас сабақ	
Сынып: 4	Қатысушылар саны:	Қатыспағандар саны:
Сабақтың тақырыбы	Ұлттық киім туралы мәтіндермен жұмыс	
Оқу мақсаты	4.2.1.2 – Мәтіндегі негізгі ойды анықтау 4.2.3.1 – Ақпараттық мәтінді түсініп оқу, негізгі және қосымша ақпаратты табу	
Сабақтың мақсаты	Оқушылар ұлттық киімдер туралы мәтінді түсініп оқиды, негізгі және қосымша ақпаратты ажыратады, ұлттық құндылықтарға құрметпен қарайды.	

Сабақ барысы

Сабақ кезеңдері	**Мұғалімнің оқу іс-әрекеті**	**Оқушының іс-әрекеті**	**Бағалау**	**Ресурстар**
Сабақтың басы 3 мин	**Психологиялық ахуал** «Маған ұнайтын киім»	Өздеріне ұнайтын киімдерді атайды	Ауызша мадақтау	Слайд, суреттер
Сабақтың ортасы 5 мин	**Қызығушылықты ояту** - Ұлттық киім дегеніміз не? – Қандай ұлттық киімдерді білесің? – Олар қандай жағдайда киіледі? **Жаңа тақырып түсіндіру** «Қазақтың ұлттық киімдері» туралы ақпаратты көру https://youtu.be/OSoCp56xA28?si=AldH84_EVddMsotb	Сұрақтарға жауап береді Тыңдайды, мысалмен дәптерге жазады	Ауызша мадақтау	Слайд Интерактивті тақта
12 мин	**Топтық жұмыс** **Тапсырма.** **Қазақ халқының ұлттық киімдері** Қазақ халқының ұлттық киімдері – ата-бабамыздан қалған асыл мұра. Ұлттық киімдер сәнді және ыңғайлы болып тігіледі. Ер адамдар көбінесе шапан, тымақ, ішік, жейде, белбеу киген. Әйелдер – камзол, кестелі көйлек, сәукеле, кимешек киіп, орамал таққан. Сәукеле – ұзатылатын қыздың бас киімі, ал кимешек – егде жастағы әйелдер киетін бас киім. Ұлттық киімдер жүн, тері, киіз,	Мәтінді оқиды, негізгі ойды анықтайды, өз ойын білдіреді.	Дескриптор: - Мәтінді оқиды, - негізгі ойды анықтайды - өз ойын білдіреді.	Мәтін, маркер, постер

	барқыт, мақта сияқты табиғи материалдардан тігілген. Оларға өрнек, кесте, моншақ, зер сияқты сәндік бұйымдар тігілген. Бүгінде ұлттық киімдер тойларда, мерекелерде, салтанатты іс-шараларда киіледі. Ұлттық киім – ұлттық болмысымыздың көрінісі, дәстүрдің жалғасы.			
10 мин 10 мин	**Жұптық жұмыс** **Тапсырма** **«Қазақ халқының ұлттық киімдері»** мәтіні бойынша сұрақтарға жауап береді. 1.Мәтіндегі негізгі ақпарат қандай? 2. Киімдердің ерекшелігі қандай? 3. Қандай киім түрлері айтылған? 4. Сенің үйіңде қандай ұлттық киімдер бар? Оларды кім киеді? **Жеке жұмыс** **Тапсырма** **«Ұлттық киім кигенді ұнатасың ба?»** тақырыбына өз ойын жазу	Мәтін бойынша сұрақтарға жауап береді, өз ойын білдіреді Шығармашылықпен жұмыс жасайды	Дескриптор: - Мәтін бойынша сұрақтарға жауап береді - өз ойын білдіреді Дескриптор: -Шығармашылықпен жұмыс жасайды - өз ойын білдіреді	Мәтін парағы Слайд
Сабақтың соңы 5мин	**Бекіту** **–** Бүгін қандай киімдер туралы білдің? – Ұлттық киімдердің ерекшелігі неде? – Сен болашақта ұлттық киім киер ме едің? Неліктен? **Кері байланыс** «3 сөйлем» әдісі: – Бүгін мен білдім… – Маған ұнағаны… – Келесі жолы білгім келеді…	Сұрақтарға жауап береді, қорытынды жасайды Кері байланыс жасайды	«Бағдаршам» әдісі	Бағдаршам суреті, стикер стикер

Сабақ №30,31

Бөлім:	**Мәтінді оқу және түсіну сапасын арттыру**		
Педагогтің аты-жөні			
Күні:			
Сабақ	Аралас сабақ		
Сынып: 4	Қатысушылар саны:	Қатыспағандар саны:	
Сабақтың тақырыбы	Ұлттық мереке туралы мәтіндермен жұмыс		
Оқу мақсаты	4.2.1.2 – Мәтіндегі негізгі ойды анықтау 4.2.3.1 – Ақпараттық мәтінді түсініп оқу, негізгі және қосымша ақпаратты табу		
Сабақтың мақсаты	Оқушылар ұлттық мерекелер туралы мәтінді түсініп оқиды, негізгі ойды анықтайды, өз пікірін білдіреді.		
Сабақ барысы			

Сабақ кезеңдері	**Мұғалімнің оқу іс-әрекеті**	**Оқушының іс-әрекеті**	**Бағалау**	**Ресурстар**
Сабақтың басы 3 мин	**Психологиялық ахуал** «Маған ұнайтын мереке»	Өздеріне ұнайтын киімдерді атайды	Ауызша мадақтау	Слайд, суреттер
Сабақтың ортасы 5 мин	**Қызығушылықты ояту** – Ұлттық мереке дегеніміз не? – Қазақстанда қандай ұлттық мерекелер бар? – Ұлттық мерекелер не үшін маңызды? **Жаңа тақырып түсіндіру** «Қазақстандағы мерекелер» туралы ақпаратты көру https://youtu.be/_WZ8VpXH7aI?si=B65toMq2nJFQAXlb	Сұрақтарға жауап береді Тыңдайды, мысалмен дәптерге жазады	Ауызша мадақтау	Слайд Интерактивті тақта
12 мин	**Топтық жұмыс** **Тапсырма.** **Наурыз** Наурыз мерекесін ұлыстың ұлы күні дейді. Бұл мерекені тойлау халқымыздың ежелгі салты. Наурыз мерекесінде мол дастархан жайылып, наурыз көже пісіріледі. Наурыз көжеге жеті түрлі тағам қосылады. Мерекеде алаңдарда киіз үйлер тігіліп, түрлі өнер көрсетіледі, ұлттық ойындар ойналады, сайыстар өткізіледі. Бұл күні адамдар бір -біріне жақсы тілектер айтып, үлкендер бата береді.	Мәтінді оқиды, негізгі ойды анықтайды, өз ойын білдіреді.	Дескриптор: - Мәтінді оқиды, - негізгі ойды анықтайды - өз ойын білдіреді.	Мәтін, маркер, постер

10 мин 10 мин	**Жұптық жұмыс** **Тапсырма** **«Қазақ халқының ұлттық киімдері»** мәтіні бойынша сұрақтарға жауап береді. 1.Мәтіндегі негізгі ақпарат қандай? 2. Наурыз мерекесінің ерекшелігі неде? 3. Наурыз мерекесінде қандай шаралар өтеді? **Жеке жұмыс** **Тапсырма** Сен наурыз мерекесіне қатысып көрдің бе? Бұл мерекеден қандай әсер алдың?	Мәтін бойынша сұрақтарға жауап береді, өз ойын білдіреді Шығармашылықпен жұмыс жасайды	Дескриптор: - Мәтін бойынша сұрақтарға жауап береді - өз ойын білдіреді Дескриптор: -Шығармашылықпен жұмыс жасайды - өз ойын білдіреді	Мәтін парағы Слайд
Сабақтың соңы 5мин	**Бекіту** -Ұлттық мерекелердің маңызы қандай? – Саған ұлттық мерекелер ұнай ма? – Болашақта қандай мерекені тойлауға қатысар едің? **Кері байланыс** «3 сөйлем» әдісі: – Бүгін мен білдім… – Маған ұнағаны… – Келесі жолы білгім келеді…	Сұрақтарға жауап береді, қорытынды жасайды Кері байланыс жасайды	«Бағдаршам» әдісі	Бағдаршам суреті, стикер стикер

Сабақ №32

Бөлім:	**Мәтінді оқу және түсіну сапасын арттыру**	
Педагогтің аты-жөні		
Күні:		
Сабақ	Практикалық сабақ	
Сынып: 4	Қатысушылар саны:	Қатыспағандар саны:
Сабақтың тақырыбы	Табиғат құбылыстары туралы мәтіндермен жұмыс	
Оқу мақсаты	Мәтінді болжау әдісі бойынша талдау, ақпараттарды саралау	
Сабақтың мақсаты	Оқушылар мәтінді болжау әдісі бойынша талдайды, ақпараттарды саралайды	

Сабақ барысы

Сабақ кезеңдері	**Мұғалімнің оқу іс-әрекеті**	**Оқушының іс-әрекеті**	**Бағалау**	**Ресурстар**
Сабақтың басы	**Психологиялық ахуал** «Ойлан, жұптас, талқыла» ойыны	Өздеріне ұнайтын құбылыстар	Ауызша мадақтау	Слайд, суреттер

3 мин		ды атайды		
Сабақтың ортасы 5 мин	**Қызығушылықты ояту** – Табиғат дегеніміз не? – Табиғатта қандай құбылыстар болады? – Сенің есіңде ерекше қалған табиғат құбылысы қандай? **Жаңа тақырып түсіндіру** Бүгінгі тақырыбымыз қандай деп ойлайсың? «Табиғат құбылыстары» туралы ақпаратты көру https://youtube.com/watch?v=6afFfCIATMk&feature=shared	Сұрақтарға жауап береді Болжам жасайды, тыңдайды, мысалмен дәптерге жазады	Ауызша мадақтау	Слайд Интерактивті тақта
12 мин	**Топтық жұмыс** **Тапсырма. Абай Құнанбаев «Қыс»** "Ақ киімді, денелі, ақ сақалды, Соқыр, мылқау танымас тірі жанды. Үсті-басы — ақ қырау, түсі суық, Басқан жері сықырлап келіп қалды."	Мәтінді оқиды, негізгі ойды анықтайды, өз ойын білдіреді.	Дескриптор: - Мәтінді оқиды, - негізгі ойды анықтайды - өз ойын білдіреді.	Мәтін, маркер, постер
10 мин 10 мин	**Жұптық жұмыс** **Тапсырма** **«Қыс»** өлеңі бойынша сұрақтарға жауап береді. 1.Өлеңде қандай құбылыс туралы айтылған? 2. Оның пайдасы мен зияны қандай? 3.Негізгі ой не туралы? **Жеке жұмыс** **Тапсырма** Өзіңе ұнаған табиғат құбылысы туралы бес жолды өлең жаз	Мәтін бойынша сұрақтарға жауап береді, өз ойын білдіреді Шығармашылықпен жұмыс жасайды	Дескриптор: - Мәтін бойынша сұрақтарға жауап береді - өз ойын білдіреді Дескриптор: -Шығармашылықпен жұмыс жасайды - өз ойын білдіреді	Мәтін парағы Слайд

Сабақтың соңы 5мин	**Бекіту** -Қандай табиғат құбылыстарымен таныстың? – Табиғат құбылыстарының пайдасы мен зияны қандай? – Табиғатқа деген көзқарасың өзгерді ме? **Кері байланыс** «3 сөйлем» әдісі: – Бүгін мен білдім… – Маған ұнағаны… – Келесі жолы білгім келеді…	Сұрақтарға жауап береді, қорытынды жасайды Кері байланыс жасайды	«Бағдаршам» әдісі	Бағдаршам суреті, стикер стикер

Сабақ №33

Бөлім:	**Мәтінді оқу және түсіну сапасын арттыру**	
Педагогтің аты-жөні		
Күні:		
Сабақ	Практикалық сабақ	
Сынып: 4	Қатысушылар саны:	Қатыспағандар саны:
Сабақтың тақырыбы	Жоспар бойынша мәтін құрастыру	
Оқу мақсаты	4.3.1.1 – Жоспар және тірек сөздер негізінде мәтін құрастыру	
Сабақтың мақсаты	Оқушылар берілген жоспар немесе тірек сөздер арқылы мәтін құрастырады, ойды жүйелі жеткізуді, сөйлемдер арасындағы байланысты сақтауды үйренеді.	

Сабақ барысы

Сабақ кезеңдері	**Мұғалімнің оқу іс-әрекеті**	**Оқушының іс-әрекеті**	**Бағалау**	**Ресурстар**
Сабақтың басы 3 мин	**Психологиялық ахуал** «Сөз тізбегі» ойыны	Өздеріне ұнайтын құбылыстарды атайды	Ауызша мадақтау	Слайд, суреттер
Сабақтың ортасы 5 мин	**Қызығушылықты ояту** – Табиғат дегеніміз не? – Табиғатта қандай құбылыстар болады? – Сенің есіңде ерекше қалған табиғат құбылысы қандай? **Жаңа тақырып түсіндіру** Бүгінгі тақырыбымыз қандай деп ойлайсың? «Табиғат құбылыстары» туралы ақпаратты көру https://youtube.com/watch?v=6afFfCIATMk&feature=shared	Сұрақтарға жауап береді Болжам жасайды, тыңдайды, мысалмен дәптерге жазады	Ауызша мадақтау	Слайд Интерактивті тақта

12 мин	**Топтық жұмыс** **Тапсырма. Абай Құнанбаев «Қыс»** "Ақ киімді, денелі, ақ сақалды, Соқыр, мылқау танымас тірі жанды. Үсті-басы — ақ қырау, түсі суық, Басқан жері сықырлап келіп қалды."	Мәтінді оқиды, негізгі ойды анықтайды, өз ойын білдіреді.	Дескриптор: - Мәтінді оқиды, - негізгі ойды анықтайды - өз ойын білдіреді.	Мәтін, маркер, постер
10 мин 10 мин	**Жұптық жұмыс** **Тапсырма** **«Қыс»** өлеңі бойынша сұрақтарға жауап бер. 1.Өлеңде қандай құбылыс туралы айтылған? 2. Оның пайдасы мен зияны қандай? 3.Негізгі ой не туралы? **Жеке жұмыс** **Тапсырма** Өзіңе ұнаған табиғат құбылысы туралы бес жолды өлең жаз	Мәтін бойынша сұрақтарға жауап береді, өз ойын білдіреді Шығармашылықпен жұмыс жасайды	Дескриптор: - Мәтін бойынша сұрақтарға жауап береді - өз ойын білдіреді Дескриптор: -Шығармашылықпен жұмыс жасайды - өз ойын білдіреді	Мәтін парағы Слайд
Сабақтың соңы 5мин	**Бекіту** -Қандай табиғат құбылыстарымен таныстың? – Табиғат құбылыстарының пайдасы мен зияны қандай? – Табиғатқа деген көзқарасың өзгерді ме? **Кері байланыс** «3 сөйлем» әдісі: – Бүгін мен білдім… – Маған ұнағаны… – Келесі жолы білгім келеді…	Сұрақтарға жауап береді, қорытынды жасайды Кері байланыс жасайды	«Бағдаршам» әдісі	Бағдаршам суреті, стикер стикер

Сабақ №34

Бөлім:	**Мәтінді оқу және түсіну сапасын арттыру**	
Педагогтің аты-жөні		
Күні:		
Сабақ	Практикалық сабақ	
Сынып: 4	Қатысушылар саны:	Қатыспағандар саны:
Сабақтың тақырыбы	Сурет бойынша бойынша мәтін құрастыру	
Оқу мақсаты	4.3.1.1 – Сурет, жоспар, тірек сөздер арқылы мәтін құрастыру	
Сабақтың мақсаты	Оқушылар берілген сурет бойынша байланыстыра отырып, өз мәтіндерін құрастырады; сөйлемдер арасындағы мағыналық	

	байланысты сақтауға үйренеді.			
Сабақ барысы				
Сабақ кезеңдері	**Мұғалімнің оқу іс-әрекеті**	**Оқушының іс-әрекеті**	**Бағалау**	**Ресурстар**
Сабақтың басы 3 мин	**Психологиялық ахуал** «Ойлан, жұптас, талқыла» ойыны	Суретке қарап мәтін мазмұнын болжайды	Ауызша мадақтау	Слайд, суреттер
Сабақтың ортасы 5 мин	**Қызығушылықты ояту** – Сурет арқылы не айта аламыз? – Суреттегі кейіпкер не істеп жатыр? – Сурет бойынша мәтін құрау үшін неге мән береміз? **Жаңа тақырып түсіндіру** «Суретке қарап әңгіме құру» туралы ақпаратты көру https://youtu.be/ei5Bml2knjA?si=0-mYTZ7aw-R1LMT5	Сұрақтарға жауап береді Тыңдайды, мысалмен дәптерге жазады	Ауызша мадақтау	Слайд Интерактивті тақта
12 мин	**Топтық жұмыс** **Тапсырма. Сурет пен тірек сөздерді қолданып мәтін құру** **Сурет «Күзгі саябақ»** **Тірек сөздер:** күз, саябақ, жапырақ, балалар, күншуақ, орындық	Сурет пен тірек сөздерді қолданып мәтін құрады	Дескриптор: - Сурет пен тірек сөздерді қолданады - мәтін құрады.	Сурет, тірек сөздер
10 мин 10 мин	**Жұптық жұмыс** **Тапсырма** **«Күздің кереметі»** суреті мен жоспар бойынша мәтін құр. **Жоспар** 1.Күз мезгіліндегі табиғат көрінісі 2. Ағаштар мен жапырақтардың өзгерісі 3.Күздің сұлулығы мен ерекше әсері **Жеке жұмыс** **Тапсырма** Суретті қолданып **«Маған ұнайтын мезгіл»** тақырыбына мәтін жаз	Сурет пен жоспар бойынша мәтін құрады Шығармашылықпен жұмыс жасайды	Дескриптор: - Сурет пен тірек сөздерді қолданады - мәтін құрады Дескриптор: -Шығармашылықпен жұмыс жасайды - өз ойын	Сурет, жоспар Слайд

			білдіреді	
Сабақтың соңы 5мин	**Бекіту** -Бүгінгі сабақта мәтін жазудың қандай тәсілін үйрендің? - Сурет бойынша мәтін жазудың ерекшелігі қандай? – Өзің салған суретке мәтін жазуға бола ма? **Кері байланыс** «Сөйлемді аяқта» әдісі: – Бүгін мен білдім... – Маған қызықты болғаны... – Мен енді... жасай аламын	Сұрақтарға жауап береді, қорытынды жасайды Кері байланыс жасайды	«Бағдаршам» әдісі	Бағдаршам суреті, стикер стикер

Пайдаланылған әдебиеттер

Педагогтарға арналған әдебиеттер тізімі
Көркем мәтінді талдау және бастауыш сынып оқушыларының оқу сауаттылығын дамыту бойынша мұғалімдерге арналған әдебиеттер:
1.**Құсайынов, А.Қ.**

«Педагогика» –Алматы: Қазақ университеті, 2017.
Бұл кітапта педагогикалық білімнің негіздері, оқыту әдістемесі және оқу үрдісінұйымдастыру жолдары қарастырылған.
2.**Жұмабаев, М.**

«Педагогика» –Алматы: Ана тілі, 2019.
Педагогика саласындағы негізгі теориялар мен әдістемелер туралы мағлұмат беретін бұл еңбек мұғалімдерге оқыту мен тәрбиелеудің тиімді әдістерін ұсынады.
3.**Зимняя, И.А.**

«Педагогикалық психология» –Мәскеу: Мектеп, 2015.
Бұл кітапта оқу процесінде оқушылардың психологиялық ерекшеліктері және мұғалімнің оқу сауаттылығын дамытуға бағытталған әдістері талқыланады.
4.**Әбенбаев, С.**

«Мектептегі оқу-тәрбие жұмысының әдістемесі» –Алматы: Рауан, 2018.
Бұл кітап мектепте оқу-тәрбие жұмысының негізгі әдістерін және олардың ұйымдастырылуын сипаттайды.
5.**Көшімбетова, А.**

«Сын тұрғысынан ойлауды дамыту технологиясы» –Астана: Фолиант, 2020.
Бұл кітапта сын тұрғысынан ойлауды дамыту технологиясының теориялық негіздері мен оларды тәжірибеде қолдану жолдары қарастырылады.
6.**Тұрғынбаева, Б.**

«Оқушылардың оқу сауаттылығын қалыптастырудағы заманауи әдістер» –Алматы: Білім, 2021.
Оқушылардың оқу сауаттылығын дамытуға арналған әдіс-тәсілдер туралы нұсқаулықтар мен ұсыныстарды қамтиды.
7.**Пассов, Е.И.**

«Коммуникативтік оқыту әдістемесі» –Мәскеу: Просвещение, 2017.
Бұл кітап коммуникативтік дағдыларды дамытуға бағытталған оқыту әдістемесінқарастырады және оны мектепте қолдану жолдарын түсіндіреді.
8.**Александрова, О.А.**

«Мәтінді талдау әдістері» –Мәскеу: Владос, 2019.
Көркем мәтінді талдау және оны оқу процесінде тиімді қолдану әдістеріне арналған әдістемелік құрал.
9.**Мұқанов, М.М.**

«Оқыту және оқыту психологиясы» –Алматы: Санат, 2016.
Оқушылардың психологиялық ерекшеліктерін ескере отырып, оқыту үдерісінұйымдастыруғаарналған еңбектер.

10.**Бейсенбаева, Ә.А.**

«Бастауыш мектепте оқушылардың оқу сауаттылығын дамыту» –Алматы: Білім, 2020..

Бұл кітаптар бастауыш сынып оқушыларында оқу сауаттылығын дамыту бойынша тиімді әдістер мен тәсілдерді қарастырады.

Бұл әдебиеттер тізімі педагогтарға көркем мәтінді талдау, оқу сауаттылығын дамыту және оқыту әдістемесін жетілдіру үшін қолдау көрсетеді.

Қосымша дереккөздер:

1.Байтұрсынұлы А. **"Әдебиет танытқыш"**.
Қазақ әдебиетінің теориялық негіздерін түсіндіретін алғашқы еңбек.
2.Смағұлова Г. **"Көркем мәтін лингвистикасы"**.
(Алматы: "Арыс", 2006 ж.)
Мәтін құрылымы мен тілдік ерекшеліктерін талдау бойынша зерттеу.

Цифрлық ресурстар:

1.Bilimland.kz

Бастауыш сыныптар үшін мультимедиалық оқу материалдары мен интерактивті тапсырмаларды қамтитын онлайн платформа.

2.Daryn.online

Оқушыларға арналған бейнесабақтар мен тест тапсырмалары бар білім беру платформасы.

Кітапханалық деректер базалары:

1.ҚР Ұлттық электронды кітапханасы (**kazneb.kz**).
Көркем мәтіндерді талдау бойынша әдебиеттер жинағы.
2.ZhasKitap.kz – жас оқырмандарға арналған қазақ тіліндегі көркем әдебиет платформасы.

Электронды энциклопедиялар:

1.Wikipedia.org: "Көркем әдебиет теориясы" бөлімі.
2.Adebiportal.kz: Қазақ әдебиеті шығармалары туралы мақалалар мен зерттеулер.
Бұл әдебиеттер оқушылардың мәтін талдау дағдыларын жетілдіруде және мұғалімдерге әдістемелік қолдау көрсету үшін пайдаланылды.

Білім алушыларға арналған әдебиеттер тізімі

Бастауыш сынып оқушыларының оқу сауаттылығын қалыптастыру үшін оқуға ұсынылатын көркем әдебиеттер мен оқу құралдары:

1.**Ыбырай Алтынсарин**

«Қазақ хрестоматиясы» –Бұл кітап балаларға арналған тәрбиелік әңгімелер мен өлеңдер жинағы. Оқушыларға дұрыс тәрбие беру және моральдық құндылықтарды үйрету мақсатында ұсынылады.

2.**Абай Құнанбаев**

«Қара сөздер» –Абайдың өмірлік философиясы мен даналық ойлары оқушылардың рухани дамуына ықпал етеді. Көркем мәтіндерді түсіну және талдау дағдыларын жетілдіруге арналған.

3.**Мұхтар Әуезов**

«Көксерек» –Бұл әңгіме оқушыларды табиғатпен байланысқа, адамгершілікке тәрбиелейді және көркем мәтіндерді талдау үшін тамаша мүмкіндік береді.

4.**Бердібек Соқпақбаев**

«Менің атым Қожа» –Оқушылардың көркем шығармаларды қызығушылықпен оқуы және кейіпкерлерді түсіну дағдыларын қалыптастырады. Бұл кітап достық, жауапкершілік және адамгершілік туралы маңызды ойларды ашады.

1. **Сайын Мұратбеков**

«Жусан иісі»- тағдыр талқысына түскен, жастайынан жетім қалған Аян бейнесі. Аянның ақылдылығымен намысшылдығы, сүйкімділігімен төзімділігі үлкен адамға тән мінез. Кішкентай Аянның бойындағы осындай мінез оның ерте есейгендігімен ақылдылығының белгісі. Бұл шығарма қайраттылық, намысқойлық, төзімділік, мейірімділік қасиеттерді бала бойына сіңіреді.

5.**Сәкен Жүнісов**

«Жапон ертегілері» –Оқушылардың қиялы мен логикалық ойлау қабілетін дамытуға арналған, әлем халықтарының ертегілерімен таныстыру арқылы мәдениетті түсінуге көмектеседі.

6.**Антуан де Сент-Экзюпери**

«Кішкентай ханзада» –Бұл шығарма оқушыларды достық, сүйіспеншілік және жауапкершілікке баулиды, сонымен қатар мәтіннің терең мағынасын түсінуге көмектеседі.

7.**Лев Толстой**

«Балаларға арналған әңгімелер» –Әлем әдебиетінің көрнекті туындыларының бірі. Балаларды қарапайым адамгершілікке және шыншылдыққа үйретеді.

8.**Александр Пушкин**

«Алтын балық туралы ертегі» –Қазақ тіліне аударылған бұл ертегі балалардыңәдеби сауаттылығын дамытып, ертегі құрылымын түсінуге көмектеседі.

9.**Ганс Христиан Андерсен**

«Су перісі» және басқа ертегілер –Андерсеннің ертегілері балаларды қиял әлеміне жетелеп, шығармашылық ойлау қабілеттерін дамытады.

10.**Оскар Уайльд**

«Бақытты ханзада» –Бұл кітап балаларға адамгершілік және мейірімділік туралы маңызды ойларды жеткізеді. Оқушылардың талдау дағдыларын дамыту үшін ұсынылады.

11.**Шарль Перро**

«Ертегілер» –Классикалық ертегілер жинағы оқушылардың әдебиетке деген қызығушылығын арттырып, мәтін құрылымынтүсінуге көмектеседі.

12.**Мұрат Саханов**

«Табиғатпен тілдесу» –Табиғатты қорғау және оны бағалау туралы балаларға арналған әңгімелер. Оқушыларды табиғатқа сүйіспеншілікпен қарауға үйретеді.

13.**Виктор Драгунский**

«Денискины рассказы» –Балаларға арналған қызықтыжәне жеңіл әңгімелер жинағы, оларды күлдіріп, өмірлік құндылықтарды түсіндіреді.

14.**Джек Лондон**

«Ақ азу» –Табиғат және жануарлар әлемін бейнелейтін бұл шығарма оқушылардың қызығушылығын оятып, әдеби талдау дағдыларын дамытады.